

EDITORIAL

El Musical, la dècada prodigiosa

Estem llegint aquesta TOSCA a punt de mudar-nos per celebrar la Festa Major. Tant per les expectatives com per l'assistència que genera, El Musical n'és el plat fort, de la festa. No és senzill explicar als de fora, a qui no el coneix, què és El Musical de Moià: en un immens escenari, tant per la mida com per l'entorn del parc, on una nit d'estiu grups de moianesos ballen una coreografia. —I ja està? —Sí, en això consisteix l'espectacle, bàsicament. Ara bé, els requeriments de logística (so, il·luminació, muntatge, grups electrògens, enregistrament, etc.), el vestuari, la perruqueria, el maquillatge, l'exigència de qualitat, la coordinació de cada ball i, sobretot, els mesos i mesos d'assaig, constitueixen, tot plegat, l'expressió d'un esforç col·lectiu de coordinació, d'il·lusió i de persistència extraordinaris. El Musical ha arribat a la desena edició i, en aquesta dècada prodigiosa, centenars de persones d'edats, procedències i tarannàs ben diferents s'han hagut de posar d'acord per aconseguir un espectacle la qualitat del qual ha aconseguit reunir uns 10.000 assistents en aquest temps. Aquesta deu ser una de les màgies del Musical, que ha canviat la vida de moltes persones, pel que suposa d'interrelació, d'acolliment, de compartir esforços i valors.

El Musical ha hagut de fer front a atzagaiades importants, com la tempesta del 2008, que, sense llum, amb una forta calamarsada i aiguat, va provocar una desbandada que va situar-nos a les por-

tes de la tragèdia, o l'any passat, que un altre ruixat va obligar a suspendre'l. Però la resiliència del Musical per a afrontar les dificultats és mostra de l'energia col·lectiva dels qui hi participen.

El 2014 és un any d'aniversaris. A Moià, a més del Musical, s'hi afegeix el 40è aniversari del GEMI, el 10è aniversari de l'Ateneu La Pólvora o el 25è aniversari de l'Associació Cultural Modilianum. Aquesta pròxima Festa Major, quan a la nit aplaudim els artistes del Musical al parc, estarem fent un reconeixement, també, a l'associacionisme i a la vida col·lectiva. El Musical, com també La Cabra d'Or, una altra de les «tradicions» sorgides a Moià en la darrera dècada, han nascut des de baix, gràcies a la vitalitat de la societat; en ambdós casos són iniciatives que qualsevol ajuntament del país voldria fer seves a l'hora de dissenyar una festa major, per l'èxit de participació i de públic que representen.

El parc és un escenari magnífic. Les inclemències meteorològiques, però, són una variable amb la qual s'ha de comptar. Per molts pavellons i locals que tinguem, no disposem de cap recinte en condicions mínimes de caixa escènica per a fruit d'un espectacle del talent que exhibeixen la gent del Musical o els grups de teatre. Felicitem tots els qui han fet possible aquest espectacle, assistim-hi i no renunciem a reivindicar, algun dia, unes instal·lacions que estiguin a l'alçada de la creativitat de la gent de Moià. Bona Festa Major!

ÍNDEX

Editorial	3
Vida municipal	5
Sessió informativa a Les Faixes. <i>J. Font</i>	5
L'alcalde planteja una «qüestió de confiança». <i>J. Font</i>	9
Els professors de l'Escola de Música guanyen ... <i>E. Vilardell</i>	10
El deute municipal de Moià, a TV3. <i>J. Font</i>	11
Entrevista a Ramon Forcada. <i>A. Lozano</i>	13
Municipals 2015: només AraMoià ho té clar. <i>J. Clarà</i>	16
Rebuig de la Llei Wert. <i>F. Serra</i>	18
Les entitats informen	19
Entrevista a Isidre José Picañol. <i>J. Clarà</i>	19
La revetlla familiar. <i>Hospital-Residència</i>	22
La solidaritat no fa vacances. <i>La Taula</i>	24
Càritas de Moià	25
Jornada de portes obertes de l'IES Moianès	25
Geganters de Moià	26
Biblioteca de Moià	28
Museu de Moià	29
El Fanal custodia la finca CATUAV	31
L'Ateneu La Pólvora compleix deu anys	32
Lletres	33
Des del mirador de la costa de la Creu. <i>M. Baqués</i>	33
Actes i esdeveniments	37
Deu anys del Musical de Moià. <i>T. Arisa</i>	37
VI Trobada de 600. <i>M.A. Morera, X. Cirera</i>	40
Tres anys de catifes... <i>E. Permanyer</i>	40
La Flama del Canigó. <i>M. Capdevila</i>	43
El Moianès sona, una bona pensada! <i>E. Permanyer</i>	44
Moianès	45
Escola d'Emprenedors del Moianès. <i>Consorti del Moianès</i>	45
Notes terçolenques. <i>R. Puig</i>	46
Notícies de l'Estany. <i>M.E. Esparó</i>	47
INFO14, un telenotícies del 1714 a Calders. <i>Esc. Busquets</i>	49
Una mica d'història	50
Batre a potes. <i>J. Carrera</i>	50
Natura	53
Una sargantana morta. <i>M. Fortuny</i>	53
Miscel·lània	54
La parròquia. <i>A. Cantó</i>	54
Publicacions	56
Visió poètica del claustre de l'Estany. <i>J. Ruaix</i>	56
Revistes / Diaris	57
Breus	59
Moviment demogràfic / Sopa de lletres	61
Necrològiques	62
Dades meteorològiques	66

Fot. El Musical

VIDA MUNICIPAL

Sessió informativa a Les Faixes

Josep Font

El divendres 30 de maig l'ajuntament va convocar una sessió informativa, a Les Faixes, sobre l'estat del consistori.

El primer bloc, conduït per l'alcalde, Dionís Guiteras, es va centrar en la situació econòmica, amb aportacions d'estadístiques com ara l'evolució dels ingressos des del 2001 al 2013. «Ja hem tocat os, pel que fa a la despesa», va dir, deixant clar que ja no era possible retallar més. «Hem hagut de prescindir aproximadament del 40% de la plantilla que hi havia a l'inici de la legislatura», va lamentar, i va agrair l'esforç dels treballadors de l'ajuntament. «Optimisme i rigorositat» són els atributs per a afrontar aquesta situació econòmica.

La rigorositat és imprescindible, perquè «tenim encara dos semàfors en vermell: el deute i el romanent líquid de tresoreria», el significat del qual va explicar, un concepte gens clar per a persones poc habituades a la gestió pública. Es considera romanent negatiu de tresoreria, bàsicament, el deute al Govern de Madrid pel pagament als proveïdors, que té la

qualificació de crèdit a curt termini. Ara bé, aquesta forma de considerar-ho és una interpretació comptable, va dir, perquè els proveïdors ja van cobrar fa temps. Però aquest romanent (en el qual també s'integren 317.000 euros negatius d'anteriors exercicis i deutes a associacions de Moià) s'ha de reduir, ja que altrament s'incompleix la llei. Com es pot reduir? Doncs rebaixant encara més la despesa o amb nous crèdits, ambdues alternatives impossibles. La solució passa perquè la Generalitat interpreti aquest deute com a crèdit a llarg termini i ja no es consideri, així, romanent negatiu de caixa. A finals del 2014 aquest romanent, va anunciar, haurà desaparegut. L'alcalde va explicar també per què en els resultats dels comptes del 2013 hi figura un superàvit d'1.000.000 d'euros, que va interpretar en relació a les aportacions de l'Estat al municipi, dels quals ara només rebem la meitat, uns 500.000 euros, i que, tenint en compte que estem pagant un crèdit de 8.000.000 d'euros a un interès del 6%, aquests 500.000 que retenen no són sufi-

L'alcalde, Dionís Guiteras, en l'acte de Les Faixes (fot. J. Font)

LA TOSCA Can Carner. Joies, 11-13 - 08180 Moià latosca@latosca.cat www.latosca.cat

Consell de Redacció: Mercè Bigorra, Jaume Clarà, Josep Font, Albert Lozano, Elvira Permanyer, Roser Portet, Elisa Roca, Josep Ruaix, Elvira Vilardell
Administració: Eduard Gómez

Impressió: Winihard Gràfics, Moià

Disseny de la revista: Soldevila. Disseny i Comunicació

DL B-4501-1983 — ISSN 2014-5160, 2014-5179 (versió digital) — 8 números l'any. Preu de l'exemplar: 4'5 euros

LA TOSCA és membre de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal

Edita: ASSOCIACIÓ CULTURAL MODILIANUM

Amb el suport de

cients per a tornar els interessos i amortitzar el capital prestat.

L'alcalde va detallar alguns estalvis que s'han aconseguit darrerament, com encarregar la gestió dels rebuts d'escombraries a la Diputació de Barcelona en lloc de tramitar-ho mitjançant la companyia Aigües de Moià. Aquesta externalització ha permès estalviar 48.481 euros, va assegurar. Va comentar també que unes dades recents emeses pel Ministeri situaven Moià, pel que fa a endeutament per càpita, en el lloc 72è de l'Estat espanyol, sobre un total de 8.116 municipis. A Catalunya, va afegir, «som el cinquè ajuntament més endeutat». En contrapartida, «no connect cap altra administració que hagi estat capaç de baixar tant l'endeutament» en tan poc temps.

Els segon bloc de l'exposició estava dedicat als «fets més rellevants» i va advertir que no explicaria «el que no està encara resolt» i emplaçava els assistents a formular preguntes i dubtes en la part final. Va comentar les implicacions de l'aprovació de la LRSAL (Llei 27/2013, de 27 de desembre del 2013, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració Local). L'alcalde no va estalviar crítiques a aquesta llei estatal, ja que els seus redactors, en cas d'aplicar-se tal com està formulada, «pretenen que ajuntaments com el de Moià es dediquin només a decidir si per la festa major trenquem l'olla o fem xocolata desfeta». «És un arrasament a les competències locals», ja que bona part dels serveis anirien a parar a la Diputació o al Consell Comarcal, que en qualsevol moment podria suposar la supressió del Consorci del Moianès i que també afectaria l'economia local, desertitzant empreses locals, com la d'escombraries, que presten serveis per l'ajuntament. «Això no és un futurible, això s'aplicarà ara mateix», va advertir, anunciant que hauran de tancar organismes municipals: «avis per a navegants: haurem de dissoldre el Museu», va dir.

Un altre fet rellevant és que Catalunya Caixa havia posat una demanda i que això els havia obligat a presentar concurs de creditors a l'empresa MoiàFutur. «Hem aconseguit salvar la situació, encara que momentàniament». «Hem salvat cinc milions d'euros» i «tenim l'actiu nostre, encara», expressant que la situació era força delicada.

També va fer esment del cas del Tribunal de Cuentas i va voler distingir que era molt diferent presentar-se com a part acusatòria o com a part afectada. El ple municipal va decidir que «no ens vèiem amb cor d'enviar la gent a judici, perquè no som fiscals».

Va esmentar el tema de l'IBI i va dir que «Moià té una de les pressions fiscals més bèsties de l'Estat espanyol», però que «no podem abaixar els impostos, ja que estem intervinguts». Va precisar que es parla sovint que el coeficient de l'IBI a Moià és 1 (el màxim permès), quan en realitat és 0,74 (cosa que encara donaria marge teòric per a apujar més l'impost). La idea de l'ajuntament havia estat abaixar la base del cadastre, ja que també afecta altres impostos, com l'IRPF o el de societats.

Inversions

El tercer bloc de la sessió, dedicat a les inversions, va ser conduït pel regidor Albert Clusella. «Parlem d'inversions, però amb la boca petita», referint-se a la poca quantia de què es disposa. Va comentar la connexió del polígon industrial del Pla-romaní a la xarxa de sanejament, aconseguida mitjançant el PUOSC i subvencions. Des del 8 de gener ja no s'aboquen aigües residuals, i aquesta mancança que havien trobat va fer decidir l'ajuntament a presentar una denúncia a Medi Ambient per possibles responsabilitats.

Va detallar la necessitat de substituir el mur que separa el parc del carrer de

VIGILA AMB AQUESTA BÈSTIA

Per molt inofensiva que sembli, una barbacoa pot convertir-se en el pitjor depredador del bosc i és una de les causes més freqüents d'incendis forestals a Catalunya. Perquè qualsevol descuit pot convertir-se en una bèstia perillosa per al nostre entorn. L'espurna d'una barbacoa, d'una radial o d'una eina de bricolatge, una cigarreta mal apagada, uns focs d'artifici, una crema no ben controlada de rostolls... La prevenció és la millor arma per combatre-les, i garantir la protecció de les persones i del medi natural.

**AL BOSC, QUALESVOL DESCUIT POT SER EL PITJOR DEPRADOR.
EN CAS D'INCENDI, TRUCA AL 112.**

**Diputació
Barcelona**

**Mancomunitat
de Catalunya**

**112
emergències**

1714 / 2014

**Generalitat
de Catalunya**

Informa't del risc d'incendis en temps real a [#vigilaambaquestesbesties](#)
 @emergenciescat @112 @bomberscat @transit @meteocat @mossoscat @agriculturacat

Santa Magdalena. El mur s'aguanta per la gravetat, no és de formigó i podria cedir en qualsevol moment. S'ha licitat l'obra i el PUOSC cobreix el 95% de la inversió. Va anunciar que «les obres començaran el setembre del 2014». Va anunciar, finalment, un acord per a la finalització de la UAU1, corresponent al carrer de Joaquim Sala. Un dels problemes d'aquesta actuació era una torre elèctrica al mig del carrer. La finalització d'aquesta unitat donarà sortida, finalment, a la ronda per a connectar la carretera de Vic amb la carretera de l'Estany sense haver de passar pel mig del poble. Amb el conveni signat, va assegurar, els promotors renunciïn a qualsevol compensació. Per a ultimar aquesta actuació hi ha pendent la pavimentació d'un cent metres de carrer.

També es va esmentar la construcció de nous nínxols al cementiri, per un valor de 13.000 euros, així com un estudi efectuat per la Diputació de Barcelona per a l'eficiència energètica de l'enllumenat públic. Va comentar que, amb una inversió de 315.000 euros, se'n podrien estalviar cada any 27.900, i que s'estava estudiant incloure-ho en el PUOSC.

Va esmentar el Pla d'Ordenació Urbana Municipal (POUM). En iniciar aquesta

legislatura, va dir, ens vam trobar a punt d'aprovar un POUM «que potser no ens agradaria gaire als qui som aquí», que calia revisar-lo «també perquè havia canviat el cicle econòmic». En la situació de l'ajuntament no s'haurien pogut ni pagar les al·legacions corresponents a les esmenes del pla inicial. «Volem contractar el POUM fins al final», un projecte que l'ajuntament té en procés de licitació.

Albert Clusella, finalment, va detallar les eines relacionades amb els tràmits electrònics que l'ajuntament està ultimant i que són accessibles a <http://connecta.moia.cat/>. Poder explicar aquest conjunt de millores va mostrar un regidor satisfet pels resultats obtinguts, que contrastaven amb la migradesa de les inversions que l'ajuntament pot abordar.

En la part final de la jornada informativa, Dionís Guiteras va expressar agraïments a Miquel Colom i Lluís Soler, «a més dels companys de feina de Convergència i Entesa», unes relacions, va cloure, que tenen alts i baixos, com és lògic, i de les quals «ara no estem en el millor moment», va acabar, abans de donar la paraula a uns assistents que van anar omplint la sala i que van aplaudir les explicacions donades.

L'alcalde planteja una «qüestió de confiança»

Josep Font

A l'acte de Les Faixes, Dionís Guiteras havia deixat anar que les relacions entre els grups municipals, amb alts i baixos lògics, no passaven pas pel millor moment. En un acte tan llarg, aquesta frase no passaria d'anècdota si no fos que, en acabar el ple del 25 de juny, l'alcalde va sorprendre els grups municipals anunciant que plantejaria una «qüestió de confiança» que no figurava en l'ordre del dia. Maria Tarter, de CiU, va dir que el que demanava l'alcalde no era possible, ja que la llei no ho permet. L'alcalde va anunciar llavors que proposaria un ple extraordinari per a afrontar temes per als quals demanava la plena confiança dels regidors, en qüestions com el Tribunal de Cuentas i altres que no va explicitar.

Preguntada per quines valoracions feia d'aquesta demanda de l'alcalde, Maria Tarter ha comentat a LA TOSCA que «la confiança i el respecte te'ls has de guanyar» i que no és el mateix «la confiança que l'obediència cega». Maria Tarter, fent balanç de la legislatura, valora que la forma de fer oposició ha canviat radicalment en aquest mandat. «Hem tingut molta paciència i màniga ampla» i els temes s'han discutit internament i, quan no hi ha hagut acord, no s'ha creat polèmica externa. El treball ha estat des de dins, amb molta col·laboració amb Joan M. Navarro, d'Entesa. «Sempre que ens han convocat hem anat a les reunions, i es pot comprovar en les actes dels plens, com en els temes importants, hem aportat el nostre vot favorable. Vam votar afirmativament els pressupostos, on hauríem pogut abstenir-nos, que era més còmode.» «Les ordenances fiscals estan votades favorablement per unanimitat», destaca Tarter. Preguntada de per què a aquestes alçades l'alcalde planteja una qüestió de

confiança, Tarter ho atribueix a una possible estratègia pre-electoral, per buscar ressò públic.

Per la seva part, Joan M. Navarro, d'Entesa, valora que en aquest mandat s'ha fet una «oposició tova» i que «li ho hem aprovat tot». A nou mesos de les eleccions, declara, «no vam entendre gaire el que volia» i que és l'alcalde, en tot cas, «qui ha de moure fitxa». Creu que en aquest temps hi ha hagut sempre molt bona sintonia tant amb els regidors d'AraMoià com amb els de Convergència i que interpreta aquestes reaccions com les d'un polític que «està sobrepassat per la feina».

Dionís Guiteras manifesta que el seu grup ha hagut de fer front, amb minoria, a un mandat extraordinàriament difícil. Es reitera que, si la llei ho permetés, efectivament plantejaria una moció de confiança que deixés visualitzar noves majories, les quals tècnicament serien possibles. L'alcalde té la percepció que «l'oposició actua sovint fent la pinça» des de la comoditat de no haver de prendre decisions, i això és el que fa indispensable prendre consciència i que el poble conegui bé els molts reptes que l'ajuntament encara haurà d'assumir. «Venim d'on veníem —lamentava Guiteras—, ja és paradoxal que grups com els de CiU estiguin donant lliçons de com s'han de fer les coses amb el desgavell acumulat que s'està intentant encarrilar». Anuncia que aquesta tardor farà alguna convocatòria amb l'objectiu d'afermar la confiança en el consistori.

La confiança i la Llei

Les «qüestions de confiança» estan regulades per la Llei orgànica 5/1985 del Règim Electoral General, que preveu, en l'article 197bis, que l'alcalde podrà plante-

El carrer de l'Onze de Setembre en obres (fot. C.I.C. - Moià)

jar al ple una qüestió de confiança, però amb uns quants condicionants, d'ordre temporal o de contingut, com ara que aquesta petició estigui vinculada a l'aprovació dels pressupostos, el reglament orgànic, les ordenances fiscals o l'aprovació definitiva del POUM. Cap d'aquests punts no figurava en l'ordre del dia del ple de 25 de juny, com tampoc no es compleixen els requisits dels punts 2 i 3 de l'article, que especifiquen que la qüestió de confiança, no sols ha de figurar en l'ordre del dia, sinó que també és requisit previ que l'acord sobre els punts citats anteriorment (pressupost, ordenances, etc.) no s'hagin pogut aprovar en un ple anterior.

Les qüestions de confiança tenen força transcendència, ja que el punt 4 de l'article esmentat especifica que, si no s'arriba a un acord en el ple, «l'alcalde cessarà immediatament». Aquest procediment és el que va necessitar Xavier Trias, alcalde de Barcelona, per a aprovar el pressupost de l'ajuntament l'any 2014. Com que

l'oposició no li aprovava el pressupost, va presentar una qüestió de confiança. Com que no es va presentar cap majoria alternativa de regidors per a governar l'ajuntament, l'alcalde Trias va quedar ratificat, i el pressupost, aprovat.

La vista del Tribunal de Cuentas ja té data

Com recordaran els lectors, el cas del Tribunal de Cuentas s'havia esvaït, a criteri de LA TOSCA. Però en aquest expedient encara queden pendents de justificar 74.000 euros. Els advocats de les parts afectades han demanat a l'ajuntament certificats i proves documentals. El propassat 24 de juny va haver-hi una compareixença que va acceptar a tràmit les proves aportades. S'ha establert una data per a la vista, que tindrà lloc a Madrid el 21 d'octubre i en la qual és probable que es demanin les intervencions de testimonis orals de Moià, que hi participaran mitjançant videoconferència.

Els professors de l'Escola de Música guanyen el segon judici

Elvira Vilardell

Els jutjats han tornat a resoldre a favor dels treballadors de l'Escola Municipal de Música de Moià en el seu segon judici davant l'ajuntament, després que el consistori recorregués la primera sentència, favorable també als professors. Aquesta és la segona victòria dels mestres amb relació al contenciós administratiu que van interposar per demandar l'actuació de l'ajuntament, el qual no va indemnitzar els professors un cop tancada l'escola. Així, doncs, els docents reclamen el seu dret a ser compensats econòmicament pels anys treballats —alguns portaven vint anys fent classe—, tot i que l'alcalde assegurava l'agost passat en un acte a Les

Faixes que les decisions que van prendre són les que la llei permetia. De moment, el cas continua obert, ja que la Casa de la Vila ha tornat a recórrer la sentència, que ara es troba en mans del Tribunal Suprem.

El tancament de l'escola

El descontentament dels mestres de l'Escola de Música de Moià es produeix arran del tancament del centre. Tal com va explicar LA TOSCA a principis de l'any passat, l'ajuntament va clausurar l'escola el desembre del 2012 a causa de l'informe presentat per l'interventor municipal, del qual es deduïa que el centre era inviable i,

per tant, s'havia de posar punt final al seu funcionament, perquè el consistori no podia continuar fent front al cost que suposava. Malgrat que les despeses de què es feia càrrec l'ajuntament, o sigui l'aportació municipal, s'havien reduït un 20%, l'aportació per al curs 2012-2013 pujava fins a 68.000 euros.

Aquesta decisió va deixar nou professors sense feina i gairebé cent alumnes sense classes. Des de la Casa de la Vila i conjuntament amb el Consorci del Moianès es va impulsar un nou projecte perquè Moià continués tenint escola de música.

El pla consistia a crear un centre mancomunat amb Castellterçol i Santa Maria d'Oló, de manera que el servei es mantenia, però les despeses «es reduïen a la meitat i l'escola resultava més eficient», segons la regidora d'Educació i Salut Pública, Glòria Mascaró. Malgrat tenir-ho tot a punt, la iniciativa no va poder tirar endavant, perquè es necessitava un mínim de noranta alumnes inscrits, mínim que no es va assolir. Cal assenyalar que la nova escola no comptava amb els antics professors, que si en volien formar part havien de passar un procés de selecció.

Segons Mascaró, un dels motius pels quals no es van aconseguir suficients inscripcions d'alumnes va ser el fet de voler obrir al febrer, quan el curs escolar ja havia començat. La regidora reconeix que les coses segurament haurien anat millor si l'escola municipal de música s'hagués tancat pel juny i la nova escola mancomunada s'hagués obert pel setembre, coincidint amb l'inici de les classes. Mascaró explica que la clausura de l'escola a finals del 2012 es produeix perquè «els pressupostos van per anys i no per cursos» i en el 2013 l'ajuntament no podia incloure en el seu pressupost les despeses d'aquest centre, sobretot tenint en compte l'endeutament del consistori.

La reclamació dels professors

El tancament de l'escola de música va deixar els professors sense feina i, com ja s'ha explicat, sense la seguretat de tenir una plaça al nou centre que es planejava obrir. D'altra banda, des de l'ajuntament no es va pagar cap indemnització als docents, seguint les indicacions del servei jurídic de la Diputació de Barcelona, fet que es va produir per diferents motius, segons Mascaró. Primer, perquè l'escola no era un servei obligatori; segon, perquè hi havia certes qüestions que no estaven en regla —provinents sobretot de l'etapa inicial de l'escola—, i tercer, perquè l'Ajuntament de Moià és insolvent. A més, la regidora afegeix que el centre no es va tancar «voluntàriament», sinó arran d'un informe d'intervenció que apuntava que era inviable i que no es podia continuar mantenint.

No obstant això, els professors van considerar que la decisió de l'ajuntament era inacceptable, sobretot tenint en compte el temps que alguns docents feia que treballaven a l'escola de música. Per aquest motiu van interposar un contenciós administratiu en contra de l'ajuntament, contenciós que encara està pendent de resolució definitiva. S'estima que, si els professors guanyessin el cas, l'ajuntament hauria de pagar-los aproximadament uns 150.000 euros en total en forma d'indemnització.

Pel que fa a la possible obertura de l'escola mancomunada l'any vinent, la regidora d'Educació i Salut Pública assegura que de moment és difícil, perquè el consistori encara no té aprovat el pla de sanejament que marcarà els pressupostos dels pròxims cinc anys i també perquè cal que abans quedi resolta la demanda interposada pels professors. No obstant això, Mascaró afirma que la voluntat de l'ajuntament és la de treballar perquè en el futur a Moià hi pugui haver una nova escola de música.

El deute municipal de Moià, a TV3

Josep Font

El dijous 5 de juny Televisió de Catalunya va emetre a les 11 de la nit, en el programa 23/24, «Moià lluita contra el deute municipal». El reportatge, conduït pel periodista Pere Bosch, s'encetava afirmant que «Moià va saltar als titulars el 2011, quan el deute de l'ajuntament va arribar al 390% del pressupost municipal ... estava en fallida tècnica, però amb molt d'esforç s'ha aconseguit reduir aquest deute fins al 240%, però al poble encara es veuen les seqüeles de polítiques que han deixat molt malmeses les arques municipals».

Apareixien testimonis breus de moianesos, com Josep Maria Sabater i Salvador Anfruns, entre altres. Amb més profunditat, el presentador entrevistava Dídac Rimoldi a l'antiga caserna de la guàrdia civil i li preguntava: «Això és Hollywood, t'hi veu un Palau de Congressos espectacular?» Dídac, de

MoiàDeute, responia: «Tenim un CAP, tenim una piscina en un terreny que tenim llogat i tenim això també, són els habitatges socials per als joves», i la càmera mostrava l'edifici fet malbé que havia ocupat la Guàrdia Civil. Fins ara, deia

Dídac Rimoldi, «això ha costat 1.000.000 d'euros i significa quinze anys d'inversió zero».

Un altre entrevistat era Joan M. Navarro, en el monument a Rafel Casanova. Navarro feia referència a una època en què tothom es creia molt ric, ajuntaments i famílies, i que tothom volia piscines cobertes i grans pavellons. El conductor del programa afirmava: «Al centre d'aquesta mala gestió hi ha l'alcalde; és ell l'únic culpable?» I Navarro esmentava els tècnics i els filtres administratius que mai no van prevenir ni corregir aquesta situació.

El reportatge continuava afirmant que a l'Ajuntament de Moià s'està fent un exercici de regeneració democràtica. L'alcalde convoca cada mig any els ciutadans a una assemblea i el 30% del pressupost es dedica a eixugar el deute. «Dionís, per què Moià s'ha convertit

en un símbol del deute municipal?», preguntava el periodista. I l'alcalde deia que «a Moià es va donar la tempesta perfecta: una manera boja de fer les coses, uns funcionaris que havien d'haver marcat i no ho van fer i unes instàncies superiors

que havien de controlar, així com una part del poble que ja li estava bé ... No podíem pagar la nòmina. Jo vaig anar a trobar la vice-presidenta [Joana Ortega] i li vaig dir: si no trobem solució, jo entrego les claus ... De noranta-set treballadors, se'n van acomiadar quaranta», era un dels titulars sobreimpresos a la pantalla. «Hem acomiadat el 40% de la plantilla ... L'única pedra a la sabata és tancar l'Escola de Música», afegia Dionís Guiteras.

Posteriorment, el presentador entrevistava Maria Tarter al pàrquing de la plaça del CAP. «Aquí hi havia la piscina», deia el presentador, i l'ajuntament va fer un CAP «que va voler pagar ell». Maria Tarter, en un pàrquing que els moianesos no han pogut encara veure, valorava: «Haurem de veure com gestionem aquest projecte, intentant de posar en marxa, per exemple, una planta i valorar què pot

ser compatible amb aquest projecte.» La part final del programa va consistir en una entrevista a l'ex-alcalde Josep Montràs, guanyador de set majories absolutes, a qui es preguntava: «Vostè es considera un bon gestor?» «Honradament, sí», responia Montràs, a qui posteriorment es dirigien preguntes com ara: «Vostè s'ha lucrat en la seva gestió a l'ajuntament?»; «Creu que ningú no s'ha lucrat?»; «I si ningú ha posat la mà a la caixa, com s'ha arribat fins aquí?», reblava. El programa va tenir una durada de dotze minuts, va incloure vistes aèries de Moià i va utilitzar imatges icòniques, com la del Molí d'en Brotons.

Resumir en dotze minuts trenta anys de vida municipal no és precisament senzill. Si alguna cosa va quedar clara, però, és que l'etiqueta de Moià com el poble del deute persisteix en l'imaginari col·lectiu.

Ramon Forcada: «Estaríem millor si haguéssim pogut fer el pla de refinançament»

Albert Lozano, @lozanoalbert

Ramon Forcada (fot. A. Lozano)

Ramon Forcada, cinquanta-set anys, ha complert 360 grans premis de motociclisme com a cap de mecànics. Integrant de la llista d'AraMoià en les darreres eleccions. No parlem de motos perquè, com bé diu ell, el periodisme té el problema dels periodistes que volen tractar temes dels quals no entenen. Forcada m'ha explicat amb claredat la problemàtica financera dels darrers tres anys a l'Ajuntament de Moià i els intents per solucionar el tema del finançament, que sembla que ha quedat a mitges. Hem parlat també de la situació de Montví de Baix, on la urbanització podria començar a veure la llum.

Vosté és cap de mecànics d'un dels equips més importants del món de motociclisme. Com s'aconsegueix això sense tenir una enginyeria?

Forcada, cap de mecànics
(fot. David Burgos)

Vaig començar la carrera però no la vaig acabar. Preparava motos per a les 24 Hores de Moià de resistència. L'any 87, Pere Serra i Lluís Gaja van començar a córrer velocitat i em van demanar que els ajudés; després vaig entrar en el banc de proves amb l'Àlex Crivillé, el 89. La feina que faig és enginyeria, però aplicada a una cosa molt concreta, una mena d'enginyer de pista. Jo sóc l'enllaç entre el pilot, la fàbrica i els mecànics. Decideixo què s'ha de fer a la moto.

Vostè formava part de la llista d'AraMoià en les darreres eleccions. Què el va motivar a ser-hi?

Bàsicament, la situació del poble. A Moià la situació era insostenible i, com sempre passa, la realitat supera la ficció, els comptes estaven molt pitjor del que ens pensàvem. Hi havia molt poques coses que funcionessin. Desorganització, descontrol i tot sobredimensionat. Quan vam fer la llista volíem gent del poble especialista en les seves àrees. No volíem polítics. No estàvem lligats a cap partit polític excepte l'alcalde. Érem la marca blanca d'Esquerra però per un tema protocol·lari i per una petita ajuda econòmica simbòlica per a la campanya. Jo anava de reserva, ja que per la meua feina és impossible pendre responsabilitats que després no podria complir.

Ha fet servir la paraula «sobredimensionat». Expliqui'm la problemàtica de Montví de Baix, on vostè és vice-president de l'Associació de Veïns.

Montví té un problema: que és una urbanització alegal. No és nucli urbà de Moià, però paguem l'IBI com si ho fos, i l'ajuntament no estaria obligat a donar serveis, però ens posem d'acord i així

Aspecte d'un dels carrers de la urbanització de Montví (fot. C.I.C. - Moià)

anem tirant. El problema és si algun dia ocorre una cosa greu, un incendi, algú es fa mal, un accident. Ara s'han adonat que l'ajuntament no pot donar ni llicències d'obres. Tot plegat és un problema de seguretat jurídica. Hi ha gent que fa trenta anys li van dir que s'havien de fer unes obres i encara està esperant.

L'ajuntament anterior tenia un projecte de reurbanització sobredimensionat, el nom tècnic era «ciutat jardí extensiva», el nom ja...

Sí, sona molt grandiloqüent.

El projecte estava molt bé, sincerament; però, és clar, a un preu! Vam arribar a un acord en què els veïns pagarien una part important de l'obra i l'ajuntament una altra. Amb l'arribada de la crisi i amb el consistori sense diners, començar unes obres faraòniques podria haver suposat el perill que l'ajuntament no pagués i ens quedéssim amb les obres a mig fer i els carrers oberts per la fugida de l'empresa constructora. Ja veus que d'obres abandonades aquí a Moià en tenim una certa experiència. Finalment ho vam deixar córrer.

I ara, com està el tema?

El més important és solucionar el tema jurídic. Que Montví passi a ser nucli urbà. Que l'ajuntament pugui donar serveis. I, en definitiva, que siguem una urbanització decent i legal. Ara tenim un avantatge, que l'Associació de Veïns —que som una gran majoria dels veïns— i els serveis tècnics i jurídics de l'ajuntament estem d'acord que és un tema que s'ha de solucionar.

Com valoren els tres anys de govern d'AraMoià?

Estem contents, però no del tot. Quan vam formar la candidatura plena de il·lusió i optimisme, en la qual el Dionís era l'únic polític professional, ens vam marcar uns objectius. Un cop al consistori vam

veure que la situació era urgent. Per això vam haver de sortir a les televisions. La despesa financera era una animalada i no teníem liquiditat. Necessitàvem cash. Després de reunions amb la Generalitat i amb la Diputació, es va aconseguir que només s'hagués d'endarrerir una part del pagament de les nòmines.

Per tant, per culpa del cash flow no esteu contents del tot.

Efectivament. Nosaltres vam idear una estratègia financera que consistia a refinançar tot el deute. I una altra cosa que ens preocupava era el tema dels serveis, ja que els proveïdors no cobraven. Ja ho sabem, què passava: el proveïdor de servei pensava «trigaré molt a cobrar, per tant aplicaré un 15 o 20% més de recàrrec a la factura», i això ho pagava el poble.

Com et deia, vam fer una reunió amb les entitats financeres i les institucions i quan ja ho teníem pràcticament enllestit va sorgir el mecanisme de pagament a proveïdors del govern central, que consistia a rebre un crèdit —sense demanar-lo— per a pagar els proveïdors. A més, l'ajuntament no sabia a quins proveïdors s'estava pagant. Vam haver de trucar a alguns d'ells demanant si havien cobrat o no.

El Ministeri, en casos com el de Moià, reté el 50% dels impostos que cobrem de l'estat. L'equip de govern, amb molt bon criteri, es va reservar aquesta part per si després ens la reclamaven. Aquí és on van sorgir els problemes entre els membres de l'equip de govern l'any 2011. Una part volia fer servir el romanent de tresoreria per a serveis i els membres d'AraMoià van voler reservar aquests diners dels impostos retinguts del crèdit per si en el futur ens ho demanaven. Imagina si després no tens els diners i t'ho demanen, tornes a entrar en una altra espiral. En definitiva, ara estaríem molt millor si haguéssim pogut fer el pla de refinançament.

Josep Montràs, en l'entrevista que li va fer TV3, deia que es considerava «un bon gestor».

Jo crec que no va entendre la pregunta, de debò. Si li haguessin preguntat si va actuar amb mala fe, ell sabrà com ha actuat, però jo no tinc per què dubtar de la seva honorabilitat. Els fets són els fets i són aquí. Tu pots tenir bona intenció però muntar un xou impressionant. Ell va dir que tot el deute estava en obres al poble. Tu et mires el poble, la caserna, el pàrquing del CAP, els carrers, com està Montví, el parc, mires com està tot, i dir que els diners del deute estan al poble...!

Les mesures econòmiques d'Ara-Moià, ¿han estat més a prop de les polítiques d'austeritat de CiU que d'un partit d'esquerreres, com ara el tancament de l'Escola de Música?

Quan vam fer el pla de viabilitat, re-finançament i reorganització, teníem clar que no volíem tancar cap servei. Però els fets són els fets i tots els serveis s'han mantingut, però amb l'Escola de Música va ser impossible. Vam proposar mancomunar l'escola, però hi va haver denúncies i una sèrie de problemes. En part, tot va lligat amb el refinançament i el pagament a proveïdors. En el moment que tu estàs

rebut uns diners per a pagar els serveis però també estàs donant un servei que no és obligatori, com l'escola de música o l'escola bressol, que considerem imprescindibles, al final els fets són tossuts i, o bé escapçàvem tots els serveis i ho deixàvem tot molt malament o triàvem quin s'havia de tancar, molt a contracor. Va ser una decisió que va molt contra els nostres principis.

Es tornarà a presentar a la llista de AraMoià a les pròximes eleccions?

Sí, però tinc el mateix problema: la disponibilitat. Sigui com sigui, ajudaré en tot el que pugui.

En les curses, quan el veig respondre a les preguntes del periodista de Telecinco, tinc la sensació que està enfadat amb ell.

Hi he tingut alguna enganxada. El periodisme té un problema en general: periodistes que volen fer coses que no saben. Són especialistes a fer preguntes que no tenen resposta. Va venir el periodista, que en teoria sap de motos, i em preguntà a mitja cursa «què li està passant pel cap a Jorge Lorenzo?». El qui ha de respondre queda com un idiota, perquè no té resposta.

Municipals 2015: només AraMoià ho té clar

Jaume Clarà

Deu mesos abans de les eleccions municipals del maig de l'any que ve, a Moià només hi ha una cosa certa: l'actual alcalde, Dionís Guiteras, es presentarà a la reelecció per a un segon, i últim —segons ha declarat a LA TOSCA—, mandat de quatre anys. I és que de certituds n'hi ha poques quan no se sap encara si es podrà celebrar la consulta sobiranista del 9 de novembre (o si s'avançaran unes

eleccions «plebiscitàries» al Parlament de Catalunya). Tampoc no aclareix la situació la reforma de les eleccions locals que impulsa el govern espanyol i que pot condicionar el sistema d'elecció dels alcaldes...

A Moià, doncs, en aquests moments, només AraMoià sembla tenir clara la intenció de tornar a presentar llista amb el mateix candidat, Dionís Guiteras, i segurement la major part dels actuals regidors,

ja que únicament Glòria Mascaró, titular d'Educació, Salut i Benestar Social, ha manifestat el desig de no tornar a presentar-se. Segons Guiteras, que, de moment, assegura no té pensat repetir com a diputat al Parlament de Catalunya (però tampoc no ho acaba descartant), un segon i últim mandat hauria de servir per a aprofitar l'experiència dels primers quatre anys al capdavant de l'ajuntament.

Més dubtes hi ha a Entesa per Moià. El cap del grup municipal, Joan Maria Navarro, afirma que la decisió s'ha de prendre al setembre, tot i que no veu clara la situació. Ell, com a mínim, que ja ha estat regidor durant setze anys, en períodes i llistes diferents, no vol continuar. Preguntat per si en la seva decisió hi té res a veure la crisi interna del grup, culminada amb la dimissió de quatre dels cinc regidors que sortiren elegits l'any 2011, explica que no; en canvi, sí que se sent desencantat amb el sistema de funcionament de l'actual consistori —que, de tots els que ha format part, és aquell en què s'ha sentit més «menystingut», segons s'exclama—, fet que no l'incita a tornar a repetir.

Una situació semblant es viu a Convergència i Unió. La seva cap de grup, Maria Tarter, a qui molta gent ja veu encapçalant la pròxima llista electoral, ho nega de manera rotunda, si bé no renuncia, potser, a repetir com a regidora. La consulta del 9-N és esgrimida com a raó per a retardar la decisió de la llista fins als darrers mesos de l'any, quan els comitès locals de CDC i d'UDC prenguin la decisió. En la renúncia de Maria Tarter també hi pesen les recriminacions pel funcionament actual de l'ajuntament, en el qual, malgrat fer —assegura— tant CiU com

Entesa una oposició molt responsable, se'ls exigeix per part de l'equip de govern una confiança total que no els és corresposta.

En el PSC, formació que en les darreres municipals no va obtenir cap acta de regidor, les coses també estan verdes. Enric Terencio, la persona que ha encapçalat la llista socialista en els dos darrers comicis, argumenta que falta valorar-ho amb la federació del PSC del Bages, Berguedà i Solsonès i, en cas de fer-se de nou una llista, tampoc no és clar que ell en sigui el número u. Dels darrers anys, Terencio destaca l'actitud de lleialtat que el PSC de Moià ha tingut amb l'actual consistori.

Pel que fa al PP, sembla que no hi haurà tercer intent per part de Nemesio López per fer-se un lloc en la vida municipal moianesa, que, a hores d'ara sembla descartar tornar-se a presentar. L'ex-cap de llista ho argumenta amb una dada objectiva: el sostre de vots del partit a Moià (100-120) és massa petit per a reeixir en l'intent, i amb un retret:

havent-se quedat sense feina per culpa de la crisi, en buscar feina pel Moianès considera que se li tanquen portes per la seva ideologia política.

En canvi, sí que es pot estrenar amb les seves sigles a Moià la CUP. Segons ens ha comentat Martí Prats, un dels seus membres, han parlat en l'assemblea local de la necessitat d'una candidatura d'esquerreres, amb ganes de plantejar polítiques públiques i municipalistes basades en la radicalitat democràtica. Abans de decidir-se, però, volen saber si aquesta necessitat és compartida per altres persones. Per això volen encetar una roda de converses i un debat amb el poble.

Rebuig de la Llei Wert

Francesc Serra Sellarés

El dijous dia 29 de maig, a tres quarts de sis de la tarda, els professors de l'Institut Moianès, de l'Escola Pia i de l'escola Josep Orriols i Roca, juntament amb representacions de les AMPA i de tota la comunitat educativa de la vila de Moià, ens vam concentrar davant l'ajuntament per lliurar al consistori el decàleg elaborat per Som Escola en contra de la Llei Wert, la nova llei d'educació propugnada pel ministre d'Educació espanyol José Ignacio Wert (PP). Aquest acte, que es va fer simultàniament a tots els municipis de Catalunya, va ser previ a la manifestació-cercavila en contra de la Llei Wert, que va tenir lloc a Barcelona el dissabte dia 14 de juny. Amb una ben nodrida participació en l'acte de lliurament del decàleg, la comunitat educativa de Moià va aportar el seu gra de sorra al rebuig de la Llei Wert, que és regressiva, centralitzadora, uniformitzadora, classista i segregadora.

A continuació, reproduïm el decàleg de Som Escola que vam lliurar als diferents centres de la comunitat educativa de Moià a l'ajuntament el dia 29 de maig.

Concentració a Moià (fot. C.I.C. - Moià)

1. *Treu competències a la Generalitat: Competències reconegudes per l'Estatut i desenvolupades fins ara per la Generalitat de Catalunya, queden a partir d'ara en mans de l'estat.*

2. *Margina el català: Pretén separar els alumnes en funció de la llengua que parlin a casa. Impedeix els programes d'immersió que han estat un model d'èxit per a la cohesió social.*

3. *Imposa un currículum per a tot l'estat: El Ministeri imposa un desplegament curricular tan meticulós que fa inviable la formulació d'un currículum propi per a Catalunya (respectant els mínims estatals, com fins ara). A més, contradiu la direcció que s'està seguint arreu d'Europa de treballar per competències.*

4. *Imposa un ensenyament memorístic: La concepció del procés d'ensenyament i aprenentatge de la nova llei retorna a pràctiques educatives ja superades.*

5. *Imposa revàlides centralitzades: La llei desconfia de la tasca dels docents i imposa proves de revàlida que a, més a més, són centralitzades a tot l'estat.*

6. *Només afavoreix les matèries instrumentals: Els ensenyaments que faciliten l'esperit crític i el creixement integral dels ciutadans hi són clarament oblidats.*

7. *Imposa la religió com a assignatura: Lluny d'una consideració de l'escola com a espai respectuós amb totes les creences, retorna la consideració de la religió catòlica com a assignatura, al mateix nivell que la resta del currículum.*

8. *Opta per una escola segregadora: La LOM-CE es preocupa sobretot dels alumnes excel·lents. Torna a separar l'alumnat per raó de llengua, capacitats i condicions socioeconòmiques.*

9. *Margina els ajuntaments: No els considera administració educativa i simplement els assigna una funció subsidiària, sense cap rellevància i amb escassa participació en els òrgans de gestió escolars.*

10. *Converteix el Consell Escolar en un òrgan informatiu: Per tant, entre altres coses, els pares i mares perden tota opció de participar en les decisions dels centres.*

LES ENTITATS INFORMEN

Isidre José, president de l'Hospital: «Cal que la gent s'hi continuï trobant com a casa»

Jaume Clarà

Isidre José Picañol (fot. J. Clarà)

El dia 19 de maig, Isidre José Picañol va ser escollit nou president de la Junta de l'Hospital-Residència Vila de Moià, càrrec en què substitueix el recentment traspasat Agustí Grau. Anteriorment, l'Isidre ha estat regidor de Cultura i Ensenyament (1983-1987) i jutge de pau (1993-2005) i ha participat en la vida associativa local a través de diverses entitats (El Casal, C.E. Moià, Armats, AMPA i Consell de l'Escola Pia...). Comencem preguntant-li com s'ha produït el relleu al capdavant de l'Hospital.

La Junta de l'Hospital la formen tretze membres: el rector, una persona de la seva confiança, un representant de l'ajuntament i deu membres escollits entre els que es presenten per a formar-ne part. L'Agustí Grau estava en la Junta com a persona de confiança del rector i, per a substituir-lo, em va venir a buscar a mi. El 19 de maig vaig entrar-hi com a vocal i, el mateix dia, en fer-se l'elecció del president, vaig sortir-ne elegit —com podia ser

elegit qualsevol dels altres vocals— i vaig acceptar.

Què el va motivar a acceptar?

Quan m'han demanat per alguna cosa de Moià, sempre he dit que sí. Sóc fill de Moià, em sento molt moianès i m'agrada col·laborar amb les coses de Moià. En demanar-m'ho, vaig considerar que, si podia ser útil, havia d'acceptar.

A principi dels anys setanta, en el pas de l'històric Hospital de Pobres de Jesucrist a l'Hospital-Residència que coneixem, es va fer una gran campanya amb el lema «L'hospital d'un poble». Actualment, amb els canvis obligats per l'adaptació a la normativa, «la burocratització del servei» —en paraules de la Junta de l'Hospital en el número anterior de LA TOSCA— i, sobretot, l'augment de quotes dels darrers anys, continua essent vàlid el mateix lema? ¿O ens trobem davant una residència privada més, com les altres de què disposa Moià?

El nom ho diu tot: és l'Hospital-Residència de la Vila de Moià, o sigui, la residència de Moià. És cert que les quotes es varen apujar, però es varen apujar perquè les necessitats d'avui cada vegada són més: és a dir, hi ha una sèrie de normatives que obliguen a tenir més personal, a tenir més condicions, a tenir més serveis..., coses que s'han de complir. A més a més, cal complir més requisits per a ser un centre concertat. Tot i això, les quotes continuen essent baixes, tenint en compte la qualitat i la cobertura del servei.

Nosaltres sempre hem rebut l'ajut del poble de Moià i la Residència sempre ha col·laborat amb el poble. Ara estem tras-

lladant la sala de vetlles a la planta baixa de l'antic CAP. Es passarà de tenir espai per a un difunt a haver-n'hi per a dos i, si molt convé, per a tres. És un servei per al poble, que és iniciativa exclusivament de l'Hospital-Residència. S'ha pogut fer gràcies a l'ajut de La Caixa, uns 35.000 euros aconseguits amb anterioritat, que serviran per a la sala de vetlles i per a altres reformes que volem fer a la Residència. Estem molt agraïts al director de la sucursal de Moià, que ha entès el projecte i ha fet el possible perquè tinguéssim l'ajut. En treure la sala de vetlles d'on és ara, podem millorar la unitat de psicogeriatría amb una sala de visites perquè els familiars o amics puguin fer companyia als residents, i una nova sala d'activitats.

Fa uns mesos, l'Hospital va anunciar que deixaven de tenir validesa les llistes d'espera. Sembla evident que això és fruit del fet que, a causa de l'augment de preus i a la crisi econòmica, quan arribava el torn de la gent apuntada a la llista, es preferia retardar l'entrada per a més endavant. És així?

Probablement la situació econòmica del país hi ha influït, però jo crec que tot hom tenia els seus motius per a entrar o no a la Residència. La gent s'apuntava a la llista per si mai els convenia, i a vegades s'havien hagut de fer tres o quatre voltes a la llista demanant qui volia entrar. La majoria encara se sentien en condicions de viure sols. Aquesta llista ha quedat obsoleta. Sí que hi ha una altra llista per a optar a una plaça concertada amb la Generalitat: són quinze places —sobre un total de setanta-tres, totes plenes— que la Generalitat paga per a persones amb un grau elevat de dependència i que econòmicament no poden assumir la despesa; la Generalitat també té ajuts per a acabar de cobrir la quota de gent amb dependència i problemes econòmics per a pagar tot l'import.

Cal tenir en compte que, a més de la Residència pròpiament dita, nosaltres oferim servei de residència de dia, de menjador social, i també hi ha gent gran que només hi ve a fer els àpats.

Les administracions públiques col·laboren amb l'Hospital?

Si entenem la col·laboració com a subvencions de la Generalitat, ja fa anys que està tot parat. Tan sols, com que l'Hospital-Residència és un centre concertat, els nostres residents poden gaudir de prestacions econòmiques per a pagar les places privades o de plaça concertada, segons el grau de dependència. Pel que fa a l'ajuntament, va deixar de col·laborar econòmicament amb l'Hospital, com ha passat amb altres entitats de Moià. Ara bé, l'ajuntament té un representant que forma part de la Junta, actualment la Glòria Mascaró, i hi col·labora amb tot el que està al seu abast, però econòmicament no.

S'ha marcat alguns objectius concrets per al seu mandat?

La finalitat és aconseguir que la gent s'hi continuï trobant com a casa. Un cop al mes es fa una festa per celebrar tots els aniversaris d'aquell període, i se celebren totes les festes de l'any (Sant Joan, xatonada, diada de portes obertes —la nostra festa major—, excursions, els Reis) i diverses activitats (sessió de bingo, cinema, manualitats, rehabilitació, estimulació cognitiva...). La Residència no és solament per a tenir-hi estada els avis, sinó el lloc on se'ls dona una qualitat de vida...

La feina no s'acaba mai si volem que tot tiri endavant. L'Hospital-Residència sempre té projectes en marxa. És positiu el bon funcionament, tant de la Junta, en la qual cada un dels membres té la seva feina i en dona compte en la reunió mensual que fem, com de la gent que cuida els residents, des de la directora general, Glòria Rovira, i la directora tècnica, Cla-

ra Carbonell, fins a tot el personal sanitari, l'administració, la cuina, la neteja... A l'Hospital hi treballen més de quaranta persones, en els diversos torns.

Des del febrer del 2013, Isidre José també és una de les quatre persones que porten les regnes del C.E. Moià. Ho fa en qualitat de membre de la Junta Consultiva del club, juntament amb Salvador Anfruns, Jordi Cuberta i Joan Clarà, que n'exerceix la presidència. Es van fer càrrec del club en dimitir la junta encapçalada per Innocenci Anguera quan va esclatar l'afer de les presumptes irregularitats en la gestió del finançament de la gespa del camp de futbol i la remodelació dels vestidors de la piscina. Va ser el moment en què l'Ajuntament de Moià va deixar de pagar a Catalunya Caixa el retorn del crèdit a què s'havia compromès (tot i que el titular era el C.E. Moià). Preguntat sobre l'estat actual de la qüestió, l'Isidre refusa de pronunciar-se fins que no es clarifiqui la situació. Sí que respon a la pregunta referent a quan acabarà la situació actual d'interinitat en la junta del club.

La situació d'interinitat acabarà el dia que socis del C.E. Moià vulguin presen-

Recepció de les noves sales de vetlles (fot. Hosp.-Resid.)

tar-se i formar una junta, i siguin elegits pels altres. Nosaltres hem fet dues convocatòries i, de moment, no ha sortit ningú. Espero que ben aviat sortirà algú. L'important és que el club tira endavant i continua funcionant tan bé com sempre. El C.E. Moià és una entitat amb disset equips de futbol, una secció de natació, gent del tennis, del frontó... El funcionament segueix igual. Una cosa és el que hi pugui haver a nivell d'ajuntament i d'institucions com la Sindicatura de Comptes, i l'altra el club,

Nova sala per als visitants de psicogeriatría

que com a tal té força i és actiu i tira endavant. Dir que la Junta Consultiva està en un procés d'interinitat no vol dir que estigui en un procés de passivitat, sinó d'activitat... El problema és que el club té un límit en les instal·lacions; tot l'espai el tenim ple. Sí que hi ha la possibilitat de canviar alguna pista de tennis per pistes de pàdel, al qual ara hi ha molta afició. S'està mirant quines opcions hi ha; si es fa, no podrà ser a càrrec del C.E. Moià, sinó a través de patrocinadors o de gent que les vulguin fer funcionar.

Durant anys, vostè ha estat una de les persones de les quals més s'ha parlat com a alcaldable quan s'acosten unes eleccions municipals. Fins ara, això mai no s'ha produït i el seu nou càrrec al capdavant de l'Hospital sembla confirmar que l'any que ve tampoc no ho serà. S'ho ha plantejat mai? Per quin motiu no ha acabat de fructificar?

Jo no m'ho he plantejat mai. El cert és que penso que les persones, si ens sentim amb ànims de fer una activitat amb il·lusió, ganes i iniciativa, tot és possible. Jo espero que aquestes ganes i il·lusió em durin molt anys i, si no les perdo, vol dir que puc continuar fent moltes coses per

La revetlla familiar

Hospital-Residència de la Vila de Moià

Ja és el tercer any consecutiu que celebrem la revetlla de Sant Joan juntament amb totes les famílies dels residents. Per a nosaltres és una de les festes més importants. És un dia de trobada i de germanor amb tots els qui formen part de la residència.

El format de la festa és a l'aire lliure, amb un berenar-sopar que consta de diferents entrants i coses per picar. No pot faltar-hi la tradicional coca, el moscatell i

Moià i la seva gent. No m'he imposat mai unes fites, sempre he anat sobre la marxa del que m'ha anat sorgint. No descarto cap possibilitat...

Com veu la situació política i econòmica de Moià? Vostè ha estat crític tant amb els darrers mandats de Josep Montràs com també amb l'actual de Dionís Guiteras...

L'ajuntament és un lloc que, quan es prenen decisions, aquestes afecten tota la gent; per tant, quan es fa una cosa, s'hauria de fer pensant en com pot afectar els altres. No pots fer una cosa pensant que, per a pagar-la, ja apujarem impostos. Després tots en sortim perjudicats. Si el que s'ha fet a Moià és gràcies a carregar els deutes a l'esquena de la gent, això és nefast.

Un dels errors en el qual es pot caure és el de fer política; vull dir, en el sentit de política de partit. Si estàs a l'ajuntament ha de ser perquè estimes el teu poble, treballas pel seu creixement, per la gent que hi viu, per les indústries, vetlles perquè les entitats siguin vives —és millor una entitat oberta que tancada, ja que les entitats generen activitat—, per protegir les tradicions, respectar els costums...

els petards. Teníem fins i tot una barra on se servia un còctel, refrescos, cava, etc. També vam fer una rifa d'un quadre, que ens va regalar el Sr. Enric Pascual, i d'una magnífica panera. Vam escoltar música, vam xerrar, etc. I sobretot, tothom va quedar meravellat amb el menjar. Certament, tenim un gran equip a la cuina!

L'equip de treballadors i els membres de la Junta van treballar de valent. Però tot l'esforç queda més que recompensat pel goig i l'agraïment de tots els residents i familiars. Moltes gràcies per tot! La nostra tasca té sentit gràcies a vosaltres.

FERRETERIA GRAU

Plaça de Sant Sebastià, 6
Tel. 93 830 02 20
ferreteriagrau@cadena88.com
08180 MOIÀ

Plaça Major, 9
Tel. 93 830 01 21
MOIÀ

Sant Josep, 2
Tel. 93 830 04 99
08180 MOIÀ

COMERÇ 10 - TEL 93 820 82 40 MOIÀ

HOME - DONA
Roba interior, pijames, camisoles,
bates i complements

Professionals del rentat des de 1948

La solidaritat no fa vacances

La Taula

El primer dissabte de juliol ens vam aplegar, a la plaça del CAP, uns quants voluntaris de Moià que formem part de La Taula, sota el lema *La solidaritat no fa vacances* i vam fer un seguit d'activitats per tal d'ajudar a proveir el Banc d'Aliments i finançar el projecte Esmorzars Saludables dels Serveis Socials de l'Ajuntament.

N'hi va haver per a tots els gustos: tallers de creps, de maquillatge de cara, de punts de llibre, de dibuix, de collarets... La paradeta de llibres de segona mà va atraure moltes mirades i la rifa de paneres va ser un èxit. Els gegants de l'Escola Pia també ens hi van voler acompanyar. Tot plegat va fer possible una tarda fantàstica per a grans i petits.

En arribar el vespre va ser l'hora de la botifarrada i una gran actuació del grup Raül Benèitez i Els Encordats (que ens van oferir de forma totalment gratuïta): n'estem molt contents i esperem que puguin tornar en una altra ocasió.

També volem agrair a tots els voluntaris participants totes les hores de feina

invertides en la jornada. I també donar les gràcies als establiments de Moià, entitats i particulars, que sempre donen un cop de mà o aporten articles per a la rifa, ingredients per al sopar, etc.

A tots... gràcies!

Sabeu? Es van recaptar 860,50 euros, que contribuiran a poder donar continuïtat al projecte d'esmorzars saludables (projecte que té l'objectiu ajudar les famílies amb dificultats econòmiques a cobrir l'alimentació dels més vulnerables, els seus fills) durant una bona part del curs vinent. Per la seva part, el banc d'aliments de Moià va poder recaptar 160 kg de menjar!

En acabar les activitats de la intensa jornada, després de l'esforç de tots, sempre queda el bon gust d'haver compartit unes hores fantàstiques amb els companys i companyes, els moianesos i moianeses que hi heu participat. Això sol ja és prou gratificant.

El dia 5 de juliol va quedar clar que, a Moià, *la solidaritat no fa vacances*.

Parada a la plaça del CAP (fot. La Taula)

Càritas de Moià

Voluntàries de Càritas en la jornada La solidaritat no fa vacances

La Parròquia de Moià informa que el passat 8 d'abril, reunits el grup de Càritas Parroquial de Moià en sessió ordinària presidida pel rector, Jaume Soler Tuneu (president de Càritas Parroquial de Moià), es va fer la constitució de la Junta de Càritas de Moià, que queda de la següent manera: directora, Mercedes Romero Ureña; secretària: Montserrat Ferrer Fando; tresorera: Rosalia Closas Portas.

Els càrrecs són voluntaris i no remunerats i per a exercir-los els pròxims quatre anys (prorrogables a quatre més). Aquesta renovació s'ha fet segons pauten els Estatuts de Càritas Diocesana de Vic; això permetrà d'obrir el treball del grup de Càritas Parroquial de Moià a noves realitats que es donen al poble i a nous projectes socials, a part dels ja tradicionals que són el Banc d'Aliments i el Rober.

Jornada de portes obertes de l'IES Moianès

AMPA de l'IES Moianès

Com cada curs, els col·lectius que formem part de l'Institut (AMPA, equip directiu, professors/es, personal no docent i alumnes) organitzem una jornada de portes obertes, que vol ser un dia diferent. És quan el centre s'obre al poble. Enguany la festa de l'Institut va ser el divendres 16 de maig.

Aquest dia es van poder visitar les instal·lacions de l'Institut, observant la tasca dels professionals del centre, com també la feina feta pels alumnes. Alhora, els pares i mares dels nous alumnes de primer d'ESO i de primer de batxillerat van

poder participar en les xerrades informatives.

Al vespre es va representar una obra de teatre protagonitzada pels alumnes del taller de teatre. Aquest taller és obert a tots els alumnes del centre i està cofinançat una part per l'AMPA i una altra pels pares i mares dels nois i noies que hi participen.

Un sopar a peu dret, organitzat per l'AMPA de l'Institut, amb entrepans de botifarra, beguda, gelat i cafè, conclouïa una jornada en la qual van participar més de tres-cents pares i mares.

Geganters de Moià

Ha començat la temporada i ja hem fet algunes sortides amb els gegants. La dinàmica del món geganter es basa en els intercanvis; així, per cada colla que participa en la trobada que fem a Moià el darrer dissabte de juliol, la nostra colla ha visitat o visitarà el seu poble durant l'any, tornant-los la visita.

Durant aquesta temporada ja hem estat a Figueres, on feia tant vent que no vàrem poder treure els gegants, al barri de Gràcia de Barcelona, on van tallar el carrer Gran de Gràcia per a nosaltres, i a Canet. I encara ens falta anar cap a Castellterçol i Bellpuig...

El cap de setmana posterior a la Trobada de Gegants de Moià organitzem cada any una cantada d'havaneres que ens ajuda a finançar-nos i fer front a les despeses de la pròpia trobada.

A part dels intercanvis, participem en la Ciutat Geganter, esdeveniment que es fa un cop l'any i que enguany s'ha fet a Cervera els dies 7 i 8 de juny. Hem intervingut també en la trobada de colles geganteres del Bages-Berguedà, que

aquesta vegada s'ha fet a Sant Fruitós de Bages el 5 de juliol.

A part de les activitats pròpies, col·laborem amb les entitats de Moià que ens ho demanen, amb els gegants o només amb la banda de gralles i timbals. Hem participat en les festes de Sant Antoni - Els Tres Tombs amb els músics: traspàs de bandera, acompanyant els garrofins, fent una serenata als sis administradors i acompanyant la comitiva dels Tres Tombs.

Hem participat, amb els músics, en la festa solidària acompanyant els gegants de les escoles. Participem amb els gegants en la trobada que organitza l'escola pública i també la que organitza l'Escola Pia. Sortim per la Festa Major...

Hem col·laborat, quan ens ho han demanat, amb l'ABIC, amb els del Country (per la Marató de TV3)... i segur que ens descuidem alguna cosa.

Esperem que no us canseu de veure'ns i que sapigieu valorar l'esforç que suposa estar «sempre a punt».

Salut i fal·lera geganter!

Plantada de gegants a la plaça Major, l'any passat (fot. Geganters)

**GARATGE
GROS - MOIÀ, S.L.**

MECÀNICA - ELECTRICITAT - PLANXA - PINTURA
SERVEI GRUES - ASSEGURANCES

Ctra. de Manresa, 9-11 **MOIÀ**
grosmoia@red.renault.es

Tel. (particular) 93 830 00 68
Tel. i fax (taller) 93 830 05 03

Avinguda de la Vila, 24 - T 93 820 91 30 - 08180 Moià
lafruiteriadecalsens@hotmail.com

Elaboració pròpia
de cremes de verdures, melmelades, codonyat, sofregit...
cuinat de forma tradicional sense cap tipus de colorants ni conservants

**La Fruiteria
...de Cal Sens**

G
gavi

CHIPIE

steilmann

TROVELS

FORM & FUNCTION

nice day

APANAGE

GERRY

Ore Pagoda

hoss

INTRODIA

Kleymac

NICKELSON

sita murt/ one step

c/ joies, 5 - 08180 - moià - 938301365

El Colom
RESTAURANT

Plaça Colom, 10
T. 93 830 05 56
www.elcolom.com
08180 Moià

Biblioteca de Moià

El mes de juny es van exposar quadres dels alumnes de l'escola de pintura de l'Esplai, substituïts al juliol per l'exposició *Fanzins: art fotocopiats, dels anys 80 fins ara*, col·lecció particular de Miqui Puig, del fons mòbil de la Biblioteca Joan Badia i Moret de l'Ametlla del Vallès.

El mes de juny, alguns membres del Club de Lectura van assistir, com a jurat, al Premi Crexells que convoca l'Ateneu Barcelonès. De les tres obres finalistes, la guanyadora va ser *Dos taüts negres i dos de blancs*, de Pep Coll. Per altra banda, per a acomiadar la temporada del Club es va comptar amb la presència de Lluís-Anton Baulenas, amb qui es va fer tertúlia sobre la seva novel·la *El nas de Mussolini*.

El 18 de juny es va fer a Navarces la trobada anual dels clubs de lectura del Bages-Berguedà. L'escriptor convidat va ser Rafel Nadal.

El 13 de juny Esteve Carbó Ponce va presentar el llibre *Astrologia predictiva*. Amb l'astròloga Gemma Blat van explicar com l'astrologia facilita la tasca de prevenció de la medecina i la psicologia.

El taller del mes de juny va estar relacionat amb els actes de commemoració del Tricentenari de la Guerra de Successió; petits i grans van ser convidats a retallar i pintar uns soldats de l'època.

El divendres 4 de juliol es va fer a Sant Celoni el sorteig dels tres bitllets d'Inter-rail dobles entre les vuit biblioteques del projecte Turisme i Informació. Les guanyadores han estat Xènia Maresma, de la biblioteca de Sant Celoni, i Susanna Pallau i Marta Aumatell, ambdues de la biblioteca de Taradell.

Els quatre primers dijous de juliol s'ha celebrat el cicle *Contes a la Fresca del Parc*, amb Albert Estengre («Avi, què va passar el 1714?»), Sandra Rossi («Històries principesques»), Lúdia Clua («El país de les puces») i Joan Cirera i Pep Torras («Contes cantats»).

Durant el mesos de juliol i agost podreu trobar, a la piscina municipal, la Bibliopiscina, amb una selecció de revistes, contes infantils, còmics... I recordeu que la biblioteca no tanca durant l'estiu. Bones vacances i bones lectures!

Lluís-Anton Baulenas en el Club de Lectura de Moià (fot. Bibl. Moià)

Museu de Moià

XIII Mercat Escolar de la Prehistòria. Va tenir lloc els dies 20-23 de maig al Parc Prehistòric de les Coves del Toll. Enguany 1.228 escolars i 97 mestres de 24 escoles de Catalunya van poder gaudir de les activitats organitzades, en què, mitjançant una sèrie de dotze tallers relacionats amb la prehistòria i l'arqueologia i la visita a les Coves del Toll, van poder descobrir com era la vida quotidiana ara fa 7.000 anys.

Horari d'estiu a les Coves del Toll. Durant els mesos de juliol i agost, les Coves del Toll també es podran visitar entre setmana, en horari de matí. Aquest horari s'afegeix a l'habitual dels cap de setmana: matins de 10:30 a 14 h i tardes de 15 a 18:30 h.

Amb tu de vacances! Ja fa uns anys que el Museu de Moià - Coves del Toll vol estar amb els qui marxen de vacances o gaudeixen d'un merescut descans. Mitjançant les nostres xarxes socials, <https://twitter.com/> i info@covesdeltoll.com et pots unir al grup del *MMO-Coves del Toll amb tu pel món*, enviant-nos la teva foto de la ciutat, poble... on siguis.

Campanya d'estiu a la Bauma del Gai. Enguany, i malgrat tots els canvis que ha comportat la nova gestió de l'Agència Catalana de Patrimoni Cultural per l'aplicació d'un nou sistema de concessió de permisos d'excavació a projectes d'investigació universitaris, aquest juliol tornem a tenir l'equip d'arqueòlegs al jaciment prehistòric de la Bauma del Gai. Del 21 de juliol al 3 d'agost, l'equip d'arqueòlegs de la UB i membres del SERP, dirigits per Jordi Nadal, Pilar Garcia i Lluís Lloveras, excavaran al jaciment epipaleolític (10.000 aC) de la Bauma del Gai, un dels jaciments més importants de Catalunya en aquest període prehistòric.

Setmana dels Geoparcs. El Museu de Moià i les Coves del Toll, com a centres d'interpretació del Geoparc de la Catalunya Central, van participar en la Setmana Internacional dels Geoparcs de la Unesco que va tenir lloc del 23 de maig al 9 de juny, amb diferents activitats. Per un costat, el Mercat Escolar de la Prehistòria es va incloure en les activitats d'aquesta setmana i, per l'altre, es van fer dues conferències.

L'alcalde, D. Guiteras, presenta J.M. Mata Perelló (fot. Museu de Moià)

MOIÀ
Avda. Zona Industrial, s/n
Tels. 93 830 12 25
93 820 77 77

AVINYÓ
Antoni Prat, s/n
Tel. 93 838 72 78

SANT QUIRZE SAFAJA
Ctra. de Mollet-Moià
Km. 25,400

CALEFACCIONS - INDÚSTRIES
AGRÍCOLA - AUTOMOCIÓ

SERVEI A DOMICILI
TELS. COMANDES :
93 830 12 25 - 93 820 77 77

El dijous 29 de maig, a l'auditori de la Pla-na de l'Om de Manresa, la directora del Museu de Moià, Marta Fàbrega, va par-lar dels *Tresors del Bages*, fent especial atenció als nostres *tresors* moianesos, les Coves del Toll i el Museu de Moià. El di-ven-dres 6 de juny, a Can Carner de Moià, el president del Comitè Científic del Geo-parc i catedràtic de Geologia per la UPC, Josep M. Mata Perelló, va presentar *El patrimoni geològic de Catalunya*. Una vin-tena de persones van assistir a l'acte, que va ser presidit per l'alcalde, Dionís Guite-ras.

Què ens queda de 1714? El dissabte 14 de juny a les dotze del migdia es va inaugurar al Museu de Moià un mòdul de l'exposició *Què ens queda de 1714?*, en la qual el Museu participa amb una gavinet-a del pa amb la seva corresponent cadena i l'edicta publicat pels vencedors borbònics en què s'obliga al desarmament de la po-blació catalana. L'acte, al qual van assistir una trentena de persones, va ser presi-dit per l'alcalde, Dionís Guiteras, i Aurèlia Cabot, cap de l'Oficina de Patrimoni Cul-tural de la Diputació de Barcelona.

Què ens queda de 1714? és un pro-jecte de la Xarxa de Museus Locals de la Diputació de Barcelona que vol oferir una mirada als elements que es conser-ven del segle XVIII i fer-nos reflexionar entorn dels canvis esdevinguts en les dè-cades posteriors a la victòria borbònica

de 1714. En aquest projecte hi participen vint-i-tres museus de la xarxa i en cada museu es pot trobar un mòdul expositiu amb peces pròpies de cada museu, for-mant entre tots una gran exposició com-memorativa.

Aquest mòdul expositiu es podrà visi-tar fins al 31 de desembre.

La maleta didàctica de la Prehistòria del Moianès. El Museu de Moià, des de ja fa més vint anys, col·labora amb el Cen-tre de Recursos Pedagògics del Moianès i els centres educatius de la comarca en la creació, difusió i suport tècnic en la didac-tica de la prehistòria, història i medi natu-ral del Moianès, temes que centren l'àrea de treball del Museu de Moià.

L'any 2010, el Centre de Recursos engegà un nou projecte per a la creació d'una «maleta didàctica de la Prehistòria del Moianès» amb les escoles del Moia-nès i en les quals el personal tècnic del Museu participa com a assessors espe-cialitzats. Han estat uns anys de treball engrescador i intens, de trobades set-manals els dimecres a la tarda, per crear aquest material que serà molt útil per a totes les escoles del Moianès i de Ca-talunya que ho necessitin i ho sol·licitin al Centre de Recursos. Finalment, el di-mecres 2 de juliol al migdia es va fer la presentació d'aquesta «maleta», en un acte en què van participar les parts im-plicades.

El Fanal custodia la finca CATUAV

El Fanal (Col·lectiu Cultural i Ecologista del Moianès)

El passat mes de març es va formalit-zar la signatura de l'acord entre El Fanal i CATUAV S.L. per a una iniciativa de cus-tòdia del territori a la finca on s'ha instal-lat el Centre Tecnològic CATUAV (CTC).

Jordi Santacana, director de CATUAV, ja fa anys que va venir a Moià amb la seva empresa dedicada a l'observació de la terra amb vehicles aeris no tripulats i des de bon començament és soci del Fanal. En el 2012 adquireix, també a Moià, una finca amb la intenció de crear-hi el que a hores d'ara ja és un dels primers centres tecnològics del món per a avions no tripu-lats. El conjunt d'instal·lacions consisteix en una zona de vol i un edifici bioclimàtic dissenyat cooperativament per CATUAV i Francesc Moral, amb l'objectiu d'acon-seguir la major eficiència energètica i el mínim impacte ambiental.

Per a les catorze hectàrees de terreny que va comprar, Jordi Santacana pensa d'entrada en alguna mena d'adopció de la finca per part del Fanal amb la finalitat d'orientar-lo cap a una gestió sostenible. La solució que s'ha trobat finalment res-

pon als principis que promou la Xarxa Ca-talana de Custòdia del Territori.

La custòdia del territori és una manera de protegir l'espai natural donant respon-sabilitat als propietaris i usuaris del terri-tori. Es fonamenta en el principi de volun-tarietat de totes les parts implicades en aquesta conservació —propietaris, socie-tat civil i administració— i es reforça amb l'educació, la informació, la participació, la presa de decisions, etc. per part d'aques-tes parts implicades. La custòdia del ter-ritori és una pràctica habitual en diversos països, com Gran Bretanya, Itàlia, Estats Units o Canadà.

L'acord de custòdia entre la finca Cen-tre Tecnològic CATUAV i El Fanal té, per tant, els objectius esmentats de fer com-patible l'ús del territori amb la conservació dels seus elements naturals, paisatgístics i patrimonials. I com a compromís, el de col·laborar per aconseguir-los.

Ja s'ha començat a treballar amb un seguit de visites conjuntes a la finca per fer una valoració de l'estat i de les possi-bilitats de gestió.

Jordi Santacana, amb Roser Galí i Arnau Mercader, del Fanal

L'Ateneu La Pólvora compleix deu anys

El cap de setmana del 25 al 27 de juliol l'Ateneu La Pólvora ha celebrat el seu desè aniversari. I ho ha fet amb un Festival La Pólvora ple de música i concerts per a tots els gustos. Bé, almenys per a un ampli ventall de gustos.

El festival es va obrir el divendres a les sis de la tarda amb les actuacions dels cantautors Zyg Polar, Ell Sol i Howie Reeve, seguides per una sessió del trip-hop experimental del flamant grup moianès Laresonantz. Tot seguit vam agafar forces amb un soparet popular a base d'arròs i pollastre al curri (amb alternativa vegetariana) per a encarar una nit de psicodèlia i rock'n'roll amb dues bandes del Baix Llobregat, Els Navegants (finalistes al Sona9 de l'any passat) i Trau (probables finalistes d'enguany), que va culminar amb l'actuació dels grans TheOther Doors, que no necessiten pas concursos per a fer-se sentir.

L'endemà vam començar a les set de la tarda amb un espectacle de circ a càrrec de la companyia Moi Jordana, una de les companyies que han passat per l'Ateneu al llarg d'aquests deu anys de vida. Continuarem amb el cantautor i monologuista Primo Zon i ens vam entaular, aquest cop per deglutir o bé unes hamburgueses de la terra o bé herbes ben nostrades, de les quals van disposar aquells a qui la carn no fa el pes. I bona falta que ens va fer, perquè la nit anà del *punk-garatge* dels Tartana a les reminiscències *metal* dels Dolmenn amb el seu *rock-stoner-doom* per a acabar amb el *rock screamo-punk* matemà-

tic dels Hurricàde. La nit es va concloure amb una sessió de música electrònica del punxadiscos Kaktus.

El diumenge al vespre va arribar el torn dels amants del cinema de terror, amb una projecció a la costa de la Creu.

LLETRES

Des del mirador de la costa de la Creu

Marian Baqués

Som a la costa de la Creu. La mirada segueix el fil de l'horitzó començant per l'alba, al Pol. La ratlla plana trencada pel repetidor de Puigsagordi. Matagalls, les Agudes i el Turó de l'Home formen el Montseny, com un far de referència per als navegants de tots temps. La línia fina de la serra que limita Castellcir. Les muntanyes de Castellterçol s'allarguen i s'allarguen escoltant la noble melodia de la seva dansa. La Mola, i els Òbits, i el Montcau talment el buc d'una barca exposat als vents després d'un naufragi. I Montserrat! Veler blau de mil pals i deu mil veles en un mar de boirines d'estrelles coronades. L'horitzó davalla cap al Pla del Bages en capaltards d'or.

I la mirada en el curs de l'any. Camps de tons torrats amb sentors de tardor. I aquells sembrats d'un verd innocent que s'obre a la vida? La bellesa impressionista de la collita que rosseja amb tots els tons del groc. La llum estiuenca d'un sol jove.

Altiplà del Moianès. Valls d'amagades solituds i planes de silencis gràvids. Rieres que la roca regula. Pinasses i rouredes. Cases esparses, saviesa de pedra. Moia —teulades barroques de color de pell de préssec—; Castellterçol —la blanca perfecció noucentista—. I camins que uneixen noms sota un cel de bellesa misteriosa.

I aquella olor! Olor de terra, de dona, d'home; olor d'horitzó, de cel, de vent.

La conquesta interior del territori —sigui el que abasten els ulls o el que hi ha enllà i més enllà de l'enllà— ha inquietat sempre la dèria humana. Formar-se una idea cabdal d'allò que ens envolta implica una tasca pacient, feixuga, secular, que cada individu, cada cultura ha d'emprendre.

Mirem-ho des de diversos angles culturals.

Anem a les acaballes del segle XIV, quan els Cresques —Abraham, el pare, i Jafudà, el fill— dibuixaren un atlas que mostrava l'univers conegut. És el balboteig d'una cultura que va forjant una visió del cosmos i la plasma en mapes. La fabulació completa la geografia; la llegenda omple els buits de la història. A la seva manera, malden per situar-se en un món que està a punt d'obrir-se'ls en la seva exuberant complexitat. Alfred Bosch dibuixà en la novel·la *L'atles furtiu* tot el món fascinant que envolta la seva pacient elaboració. El protagonista, Jafudà, diu: «El mapamundi hauria d'incloure un tractat d'astres, i diversos folis amb tot el que sabem del món conegut. No n'hi hauria prou calcant mapes anteriors; hauríem de trobar novetats i històries que fessin el treball digne d'un rei. L'obra hauria de contenir centenars de figures, llegendes i noms. Caldria marcar moltes línies de rumb.» I més endavant: «Al pare l'apassionava, per damunt de tot, dibuixar un mapa que pogués afermar i eixamplar els coneixements dels homes sobre el món» (Barcelona 1998, pp. 31 i 45).

Tenir una mirada global sobre la realitat. «Una mirada holística», t'engeguen els qui en saben. L'arrel grega de la paraula (*holos*: sencer, tot, complet) ens ajuda a entendre'n el significat.

Saltem als nostres dies, en els quals es parla de globalització. Un concepte no fàcil de descriure. La globalització és una forma d'expansionisme i, com a tal, resta lligat a l'inici de la humanitat. Avui dia, però, la seva característica rau en el vincle entre política, economia i tecnologia. Una data clau: 9 de novembre de 1989. Cau el mur de Berlín, símbol de

CLÍNICA PODOLÒGICA MOIÀ

DP. Carme Mendoza Sacra
Nº Col. Podologia 1.113 / Nº Col. Infermeria 34.996

TRACTAMENTS DE PODOLOGIA I INFERMERIA

Plaça Colom, 4, 2n, 2a
Tel. 93 820 9155 - 08180 MOIÀ

Fot. C.I.C. - Moia

l'esfondrament del comunisme. A partir d'ara, el capitalisme —ja lliure d'oposició política i, per tant, militar— s'apodera de les noves tecnologies de la informació i es llança a conquerir el món. Diu Antoni Talarn: «Un retrat col·lectiu és realment impossible. En molt poques coses coincideixen l'esdevenir d'un habitant d'Anglaterra, Estats Units o Japó —ja siguin estadants de zones urbanes o rurals— amb el d'un habitant del Pakistan, Sudan o Haití. Qualsevol que hagi viatjat des d'alguna zona del Tercer Món a una capital europea o americana es pregunta, en petjar l'aeroport, si realment ha aterrat en el mateix planeta.

Dins aquest marc incoherent, aquest garbuix de contradiccions en el qual viu embolcallada la humanitat, els mitjans de comunicació s'esforcen per transmetre una idea unificadora: vivim en un món globalitzat, en l'*aldea global* (McLuhan). Tots

estem connectats i anem en el mateix vaixell, encara que no tots anem en una cabina de la mateixa classe. I no solament per les immenses diferències socials, sinó també per les no menys importants diferències d'ordre cultural, religiós i social» (*Globalización y salud mental*, Barcelona 2007, pp. 39s). Serem capaços de trobar el nostre lloc?

En el món de l'educació hom convida a contemplar l'infant en el context que l'envolta. Des de fa uns quants anys emergeix amb una força esperançadora el que s'anomena «pedagogia sistèmica». En un article amb un títol ja prou suggerent —«Mostrando los vínculos, urdiendo las redes, mirando al futuro. El fascinante mundo de la pedagogía sistémica»—, diu Carles Parellada: «La pedagogia sistèmica és, en gran mesura, una pedagogia dels vincles des de dimensions molt diverses; no endebades diem que

es tracta d'una perspectiva multidimensional. La pedagogia sistèmica tracta de comprendre de quina forma es donen les relacions, de quin tipus i qualitat són els vincles que s'estableixen en la interacció educativa que afecta els infants i joves, les seves famílies, els professionals mateixos i també les institucions a les quals tots pertanyem. Ja fa anys que parlem del concepte de comunitat d'aprenentatge i de comunitat educativa. La pedagogia sistèmica ens permet de fer un pas qualitatiu cap endavant en el desenvolupament dels continguts, les competències i les actituds que es requereixen per tal que es donin vertaderament aquestes comunitats, en benefici de les joves generacions» (revista *Aula de Innovación Educativa*, núm. 211, maig 2012, p. 12).

De la mateixa manera que des del mirador de la costa de la Creu podem contemplar de manera global l'altiplà del Mo-

ianès i teixir relacions de cada punt amb d'altres, així mateix tenir present la realitat de les situacions en la seva globalitat ens permetrà de poder entendre cada peça del complex trencaclosques de la vida. Si ens anem construint una visió holística de la cultura, la política, la vida, l'economia i tantes altres petites realitats, podrem llegir-les des d'una visió més plena i enriquidora. Serem persones enteses, és a dir, capaces de relacionar, de situar.

Homenatgem Espriu amb uns versos seus que ens són un repte (*Les cançons d'Ariadna*, Diputació de Barcelona 1995, p. 160):

*Però l'esforç humà mai del tot no s'esborra,
i vells mapes de terres, de mars, del firmament,
ens diuen com va ser de profund el domini,
el saber d'aquest poble del qual nosaltres som
legítims fills, hereus i servidors alhora:
del clos avui al lliure demà que guanyarem.*

ACTES I ESDEVENIMENTS

Deu anys del Musical de Moià

Toni Arisa

Passades les festes de Nadal de l'any 2005, un petit grup de gent de Moià encapçalat per la Montse Ruano i la Teresa Codina tenia ganes de passar-s'ho bé i fer-ho passar bé a la gent del poble. Volien fer un espectacle. Un gran espectacle com mai no s'havia fet. Una cosa sonada.

No els va costar gaire de convèncer una quarantena de persones de Moià perquè s'afegissin a l'aventura. Tampoc no hi va faltar la implicació de l'escola de dansa, el gimnàs i el grup de danses tradicionals. De mica en mica la idea es va anar fent gran i la il·lusió que hi posava tothom tampoc no parava de créixer. Però ningú no sabia com acabaria sortint ni la resposta que tindria per part del públic.

I el resultat de l'experiment el sap tothom. La sorpresa va ser majúscula. Les directores van ser les primeres que no es podien creure el que veien. Ni elles, ni els actors, ni la gent que va anar a veure què feien aquella nit de festa major al parc. El públic que esperaven s'havia multiplicat per cinc i per primera vegada hi va haver la sensació que el parc s'havia quedat petit. Els dies següents, la gent que no hi va anar es quedava amb la sensació d'haver-se perdut alguna cosa molt gran quan sentia els comentaris dels especta-

dors. Tota aquesta gent, evidentment, no es van perdre l'edició de l'any següent i dels que vindrien.

Passats deu anys, per la Festa Major d'enguany, el Musical celebra la desena edició havent-se convertit probablement en l'espectacle més multitudinari que s'hagi fet mai a Moià. Al llarg d'aquests anys han passat més de 10.000 espectadors per totes les representacions que s'han escenificat.

Però, de fet, a Moià això no és nou. Tal com ens diuen alguns dels directors en una entrevista, la nostra vila és molt farandulera, i la seva gent té una energia tan forta que, si es facilita que surti, explota i dona resultats realment espectaculars. I no solament en el Musical, també hi ha hagut altres casos d'això. Des de fa dècades, a Moià no hi ha faltat mai un grup de teatre. Per exemple, els Pastorets són tot un clàssic que sovint feia ple al Casal i pràcticament ningú no es perdia. Però també hi ha hagut altres espectacles que van una mica més enllà d'una funció de teatre. Estem parlant d'una obra que es va realitzar l'any 1999 als voltants i a l'interior de la casa de Castellnou. Hi van participar desenes de persones de diverses entitats i van aconseguir un gran èxit

TERESA RAFART

Perruqueria

Plaça de St. Sebastià, 3 · Moià
Tel. 93 830 07 07
www.facebook.com/perruqueriateresarafart.com
☎ 652 936 899
@ mteresarafart@gmail.com
wifi

- Estètica
- Bronzejat sense sol
- Servei de depilació làser mèdic
- Allisat amb keratina

Sant Antoni, 14
08180 MOIÀ

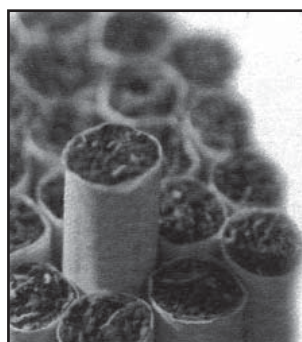
Tel. 93 830 03 02

NOVA
peixateria

desde 1983

Comerç 13, 08180. Moià.
T. 93 830 08 44
peixaterianova@gmail.com
peixaterianova.blogspot.com

"del mar al plat"

Tabac, objectes de regal, loteries,
dolços, i molt més!

L'Estanc Autet
C/ Joies, 9 - 08180 MOIÀ
TEL. 938300139
estanc.autet@gmail.com

Odontologia conservadora i estètica
Endodòncia i pròtesis
Odontopediatria
Ortodòncia
Cirurgia
Implants i periodòncia
Blanquejaments

Visites diàries

CLÍNICA DENTAL ANFRUNS

Dra. Carlota Anfruns Damians - Odontòloga i Màster en Od. Integrada d'adults
Dr. Lluís M. Anfruns i Serra / Metge - Estomatòleg

Av. de la Vila, 3-5 - 08180 Moià - Tel. 93 820 81 28

Diverses escenes del Musical (fot. El Musical)

de públic. Pel seu gran format podria considerar-se un dels precedents del Musical a Moià.

Alguns actors del Musical ens comentaven com aquest esdeveniment ha canviat la vida a molta gent de la vila. Per a molts, l'estiu a Moià ja és un sinònim d'assajos, tardes senceres amb els companys aprenent coreografies i moltes hores escoltant les músiques per no oblidar ni una paraula del *playback*. Després de deu musicals, aquest espectacle ha passat a ser una part fonamental de l'estil de vida de molta gent de Moià, que asseguren que ja no s'imaginen una festa major ni un estiu a Moià sense Musical.

Parlant amb alguns actors, ens podem adonar com realment els ha canviat la vida durant el seu pas pel Musical.

Si no hagués estat per un espectacle com aquest, a alguns mai no els hauria passat pel cap que una nit acabarien despullats a dalt d'un escenari a ritme de *Full Monty* i davant de més de dues mil persones.

Per a preparar un espectacle d'aquest format, amb un centenar d'actors a dalt de l'escenari, són necessaris molts mesos de feina. Normalment en acabar un musical ja es comença a perfilar com serà el següent. Però sobretot els últims mesos són els que generen més activitat d'assajos. I tot culmina en l'assaig general. Per a molts actors i tècnics, l'assaig de la nit abans és més important que surti bé que el mateix dia de l'estrena. Segurament,

cadascú necessita anar a dormir la nit abans pensant que la feina està ben feta i que així l'endemà no hi haurà tants nervis. Però la realitat és que a l'estrena sempre n'hi acaba havent. Els mateixos directors reconeixen que sempre hi ha d'haver una mica de pessigolles a l'estómac. És l'emoció del Musical.

Segurament que un dels secrets pels quals un projecte d'aquestes característiques està tan ben consolidat és la seva capacitat d'agrupar gent de tot tipus. No sols d'edats diferents, sinó persones molt vinculades a diverses entitats i altres que potser mai no havien tingut gaire relació

amb els actes culturals de la vila. O gent de fora de Moià que, gràcies al Musical, han trobat la manera de generar nous vincles personals i sentiment de pertànyer al poble. I el mateix ha passat, però

a l'inrevés, quan el Musical ha sortit de Moià i ha fet les representacions a les festes majors de Castellterçol i Castellcir. En tots dos casos el públic també l'ha premiat amb molta afluència i afecte.

No faltava ambició, als creadors del Musical, però segur que el 2005 no s'imaginaven que deu anys després s'hauria convertit en un esdeveniment transversal i tan arrelat a Moià. I encara menys que continuaria encomanant la il·lusió del primer dia i que tindria ganes de continuar amb la mateixa força.

Per molts anys, Musical!

Moià!
10 anys

VI Trobada de 600

M. Àngels Morera, Xavier Cirera

Va tenir lloc el diumenge 18 de maig. La plaça del Moianès va quedar plena amb trenta-quatre Seat 600, des dels Abarth fins als més clàssics, passant per algun descapotable. Semblava un esclat de primavera pels colors dels «siscen-ton»: verds, blaus, taronges, roses... fins i tot un de molt periquito! Sense desmereïxer els de color clàssic, com el beix, el blanc o el gris.

Després d'un esmorzar de forquilla al restaurant El Moianès, vam enfilem l'avin-guda de la Vila de Moià cap a Manlleu, travessant l'Estany, Oristà, Gurb i Sant Bartomeu del Grau. El temps ens va acompanyar i poguérem gaudir des de la vista dels Pirineus, encara amb traces de neu, fins a tota la plana de Vic, vigilada pels cims del Collsacabra.

Un cop a Manlleu, vam fer una visita teatralitzada al Museu Industrial del Ter, amb en Quim, un personatge misteriós nascut en plena industrialització manlle-uenca i atrapat a la fàbrica de Can San-glas després de la seva mort. Durant el recorregut, en Quim ens va mostrar les diferents màquines que intervenen en el procés de la filatura, des de l'arribada del cotó a la fàbrica fins a la sortida d'aquest transformat en fil, i va posar en marxa la restaurada turbina Fontaine amb l'es-pectacular força de l'aigua. En acabar la visita, vam degustar un aperitiu, ofert pel forn Cal Bou de Moià i l'Agropecuària del Moianès, al davant mateix del MIT, on els nostres autos estaven ben estacionats.

Tot seguit vam fer via cap a Seva, on ens esperava un suculent dinar al restau-rant de Can Pica-soques. Abans del co-miat, es va donar un petit record a cada cotxe participant, gentilesa de Pastes La Moianesa i Delícies del Moianès. Moltes gràcies a tothom i fins l'any vinent!

Tres anys de catifes...

Elvira Permanyer i Sert

El diumenge 22 de juny, el grup de catifaires de Moià tornà a demostrar que és possible anar recuperant la vella tradi-ció perduda de fer catifes als carrers del poble. Catifes no necessàriament lligades a esdeveniments religiosos, sinó simple-ment pel fet de donar la benvinguda a l'es-tiu d'una manera festiva i participativa.

Aquest any es va demanar als veïns i botiguers del carrer que pengessin do-massos o guarnissin amb flors els balcons i els aparadors de les botigues. Una bona participació que és d'agrair, encara que no va ser del tot reeixida.

Es van fer quatre catifes. Una a les escales de l'església i les altres tres con-centrades al carrer de Sant Antoni. La de les escales era feta de diversos materials, des de sal tenyida de diversos colors fins a pedretes blanques de calç, i recordava els colors i les formes rectangulars del pintor Mondrian. De les altres tres, repartides al llarg de carrer, en una es recupe-rava una catifa feta l'any 1960 al mateix lloc, feta a base d'encenalls de color na-tural, amb una sanefa de quadres inter-calant encenalls tenyits de marró, groc i vermell i al centre uns dibuixos que sug-gerien pètals de flors, també d'encenalls tenyits. La següent era rodona, imitant una flor oberta, amb encenalls tenyits de blau, groc, verd i vermell i amb alguns pè-tals de ginesta sobre el groc per donar-hi relleu. I la tercera, disseny de Josep Co-dina, de cal Quirze, jugava amb els matei-xos colors però amb formes arrodonides i completada amb flors de calçots que li donaven un aire curiós; pocs van endevi-nar quina era la flor.

A les vuit del vespre es van retirar les catifes i es recolliren els materials, deixant les escales i el carrer nets i polits, com si no hagués passat res.

Els 600 anant cap a l'Estany (fot. Lluís Guàrdia)

Catifa davant de l'església (fot. E. Permanyer)

*festiu
acollidor
lloc de trobada*

DES DE 1999 AL VOSTRE SERVEI
Plaça Colom, 4 - 93 830 21 74 - MOIÀ

Ctra. de Vic, 68
Tels. 93 830 07 05
616 00 81 96
08180 MOIÀ

CENTRE INFORMÀTIC DE MOIÀ S.L.

c/ Sant Josep, 17-19, local 2
08180 MOIÀ (Barcelona)
Tel. 938 208 002 - Fax 938 301 138

e-mail: serinco@centreinformaticdemoia.com - www.centreinformaticdemoia.com

Joan Ordeix i Manresa
ELECTRICITAT - ELECTRODOMÈSTICS
FERRETERIA - LLAUNERIA - CALEFACCIÓ - PINTURES

Avda. de la Vila, 38-40
08180 MOIÀ
e-mail: joanordeixsl@gmail.com

Tel. 93 830 00 24
Mòbil 608 13 74 24

La Flama del Canigó

Marc Capdevila i Riu. ANC Moià/l'Estany

Un any més, la Flama del Canigó es va escampar per totes les contrades de parla catalana en la revetlla de Sant Joan. Ja fa prop de seixanta anys que s'inicià la tradició i, un cop més, els Amics de la Flama del Canigó de l'Estany van organitzar una expedició per anar a buscar-la al cim mateix i ser participants amb entusiasme de tota la festa.

El ritual de la Flama comença el cap de setmana abans de la revetlla, quan nombroses entitats dels Països Catalans porten fins a dalt el cim del Canigó els farcells de llenya que han dut dels seus pobles respectius.

El dia 22 de juny, els membres del Cercle de Joves de Perpinyà agafen el foc que des de l'any 1965 resta encès al Museu de la Casa Pairal, al Castellet de Perpinyà, i pugen fins al cim del Canigó, on encenen la foguera amb els feixos de llenya dipositats la setmana anterior. A trenc d'alba s'inicia el descens amb la Flama renovada i s'inicia aleshores el seu repartiment per bona part dels pobles dels Països Catalans.

Els representants de l'Estany van dur la Flama fins a Collsuspina. Mentrestant, a Moià, a la plaça del CAP, el grup de música moianès XS amenitzava l'espera al nombrós públic present, fins que van arribar els corredors que van portar-la per carretera.

Corrent a peu i amb bicicleta, un grup de moianesencs de totes les edats van arribar a les set de la tarda portant el quinqué amb la Flama i, a diferència de l'any passat, en aquesta ocasió el temps hi va acompanyar.

El secretari de l'ANC-Moià/l'Estany, Ricard Gros, i l'alcalde de Moià, Dionís Guiteras van donar la benviguda a la Flama i van donar les gràcies a tots els qui van fer possible l'acte.

Un representant de l'Estany i un de Collsuspina van encendre els quinqués que més tard van portar la Flama a la resta de pobles.

Amb l'encesa de la foguera i amb coca i moscatell per a tothom finalitzà l'acte de l'arribada de la Flama del Canigó al Moianès.

La Flama del Canigó arribant a la plaça del CAP (fot. C.I.C. - Moià)

El Moianès sona, una bona pensada!

Elvira Permanyer i Sert

Concert a Sant Andreu de Castellcir
(fot. E. Permanyer)

S'ha iniciat per tercer any consecutiu el cicle *El Moianès sona*, organitzat per Joventuts Musicals de Moià, en què es vol combinar música, patrimoni i gastronomia.

El format del cicle és una bona pensada, ja que permet d'una sola tacada conèixer indrets de la nostra comarca, habitualment fora dels circuits de les activitats culturals; per altra banda, ofereix la possibilitat d'escoltar música clàssica interpretada per formacions de joves músics que ja han arribat als primers nivells d'excel·lència, i, finalment, permet de degustar, després del concert, productes agroalimentaris amb l'etiqueta d'ecològics elaborats a la comarca.

Si els dos cicles anteriors tingueren una bona acollida entre els aficionats a la música clàssica, aquest any no ha estat menys. Dels tres concerts programats, hem pogut gaudir de dos en tancar aquesta crònica; n'haurà restat un tercer, a la Torre de Casanova (Moià), el 26 de juliol.

Dels dos concerts celebrats, un tingué lloc a l'església romànica de Sant Cugat de Gavadons, a Collsupina. L'explicació sobre l'església la féu Carles Arola, substituint Mn. Antoni Pladevall. L'Ensemble Méridien, format per la soprano Laia Frigolé, Josep M. Martí a la tiorba i Elisabeth Batallé al violí, oferiren un programa sota el títol de *Intimitat barroca*, amb peces de Merula, Monteverdi, Strozzi, Falconiero, Purcell, Albertini, Haendel i Scarlatti.

El segon concert se celebrà a l'antiga parròquia de Sant Andreu de Castellcir. La presentació de l'indret la féu l'alcalde, Carles Ibáñez. El concert programat l'oferiren solistes de Camerata 432, Oriol Algueró (violí), Anna Aldomà (viola) i Laia Puig (cel·lo) interpretant les *Variacions Goldberg* de J.S. Bach, en una transcripció per a trio de cordes feta en 1980 pel violinista Dmitry Sitkovetsky.

Desitgem que el pròxim juny puguem retrobar-nos de nou amb aquest cicle.

En tancar aquesta crònica musical, el dissabte 12 de juliol s'encetava la 31a edició del *Festival Internacional Francesc Viñas* amb un concert a l'Auditori de Sant Josep amb els professors Pierfrancesco Fiordaliso, violí, Heriberto Fonseca, violí, Gianluigi Fiordaliso, cel·lo, Severine Rospocher, flauta, José Rubio, guitarra, i Daniel Ligorio, piano, que durant deu dies havien d'impartir les diferents disciplines de l'orquestra per a alumnes de nivell mitjà i superior i un curs de piano. El programa del concert consistí en música de cambra de Bach, Mompou, Gaspar Sanz i Xostakóvitx. Cal fer especial esment de la interpretació de l'última peça del programa, l'*Allegro non troppo* i l'*Allegretto* del *Trio núm. 2 en mi menor, op. 67*, de Xostakóvitx, per a corda i piano, composta l'any 1944 expressant els horrors de la Segona Guerra Mundial.

MOIANÈS

Escola d'Emprenedors del Moianès

Consorci del Moianès

Per primera vegada el Consorci del Moianès ha organitzat, durant el mes de juliol, l'Escola d'Emprenedors del Moianès amb l'objectiu de facilitar competències, habilitats i eines per a desenvolupar l'emprenedoria al Moianès.

L'Escola d'Emprenedors ha comptat amb la col·laboració i el suport de l'Associació per al Desenvolupament Rural de la Catalunya Central, el Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural, el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural, la Diputació de Barcelona i la Fundació Universitària del Bages.

En aquesta primera edició hi han participat catorze persones del Moianès, que han rebut un cicle formatiu intensiu sobre aspectes d'emprenedoria i màrqueting personal, creativitat, idees i innovació i tallers pràctics de processos administratius per a la creació d'una activitat empresarial. Una de les sessions va ser una taula d'intercanvi d'experiències amb emprenedors i empreses del territori, amb l'objectiu de conèixer la trajectòria i la vivència d'empreses consolidades i joves emprenedors. La taula era formada per Oriol Bonet, de l'empresa MSB Distribution SCP, l'experiència de FaiNatur de Sant Quirze Safaja amb Sònia González, l'arquitecte Bernat Vilajuana i el jardiner Gerard Fort.

La cloenda de l'Escola d'Emprenedors va comptar amb la presència de Jordi Sala Casarramona, director general de Desenvolupament Rural del DAAM, i representants dels ajuntaments i del Consorci del Moianès, i es va visitar el Centre Tecnològic CATUAV, ubicat a Moià.

A més, durant aquest primer semestre, l'Àrea d'Empreses i Emprenedors del Consorci ha iniciat altres projectes empresarials i s'ha adherit a programes de

Participants en l'Escola d'Emprenedors
(fot. Cons. Moianès)

la Generalitat de Catalunya amb l'objectiu de potenciar els recursos i els serveis adreçats al teixit empresarial del Moianès. En el marc del programa Catalunya Empren, també es va signar un acord de col·laboració amb la Direcció General d'Economia Social i Cooperativa i Treball Autònom i amb la Confederació de Cooperatives de Catalunya amb l'objectiu d'ampliar i enfortir l'economia social i cooperativa a Catalunya en els diversos àmbits econòmics, socials i territorials. I, el passat 11 de juliol, el Consorci va signar el conveni de l'acceleradora empresarial de la Catalunya Central Start-UP Catalonia.

Durant el primer semestre s'han atès vint-i-nou consultes d'empreses, s'han realitzat nou assessoraments empresarials especialitzats del programa Consolida't al Moianès, s'han dut a terme quinze accions de formació, en les quals han participat unes dues-centes onze empreses i emprenedors, i també s'ha implantat l'espai web *ConeixEmp*, una eina de difusió i promoció de les empreses del Moianès.

Notes terçolenques

Ramon Puig

Terrabastall polític per la denúncia del POUM

L'aplicació del POUM del 2011 s'ha vist sacsejada, primer, i aturada, després, a causa de la seva impugnació per via judicial. Assumpta Rafel, besnéta del mític negociant, promotor i propietari Cebrià Calvet «Canuto», i el seu marit, l'arquitecte i urbanista Eduardo Robles, feia nou anys que intentaven aturar judicialment un POUM castellterçolenc que consideren farcit d'irregularitats. En comentar amb ells alguns aspectes de la gran impugnació, podem resaltar: 1) Deu anys presentant al·legacions a cada oportunitat; 2) No es poden sumar plans parcials per fer-ne un de global, ho prohibeix la Llei del sòl; 3) La primera suspensió de la Generalitat fou per la manca de reconeixement de 116.000 m² de zones verdes; 4) No es recolliren totes les modificacions; 5) Es queixen que CiU s'excusi dient que la Generalitat va donar el vist-i-plau a un conjunt d'irregularitats; 6) Es perd un avantprojecte d'institut, ja que no es complien els 12.000 m² exigibles; 7) Al·leguen poca preparació i poca professionalitat dels encarregats de redactar-lo; 8) Es queixen de la poca atenció mostrada pels diferents grups polítics durant els anys que ha durat la lluita legal.

Els tres grups representats a l'ajuntament s'han mostrat entre incòmodes i contrariats. A l'hora de tancar l'edició (17 de juliol), només havíem rebut les valoracions dels dos grups de l'oposició: Al-ERC qualifica el succeït de «despropòsit», del qual tot el poble surt perjudicat: «han deixat passar un pla de futur discutible i segur que millorable, però era el que va fer l'equip de govern que aleshores tenia el poder; llàstima de la pèrdua del temps invertit i el cost que ha tingut el desenvolupament del POUM». Per la seva part, CiU vol aprofitar tot el que es pugui del POUM del 2011. A tal fi tenia previst presentar en el pròxim ple municipal que es tramitin com a plans especials autònoms les parts següents: catàleg de masies i cases, catàleg de béns a protegir, normes urbanístiques, qualificació del sòl no urbanitzable, reserva de sòl de la variant de la C-59 i les propostes del pla de viabilitat; a més, insta a la revisió cadastral amb urgència de les parts afectades que retornen a la situació del Pla General de 1981.

*Acte de Castellterçol en Positiu
(fot. Judit Sala)*

Castellterçol en Positiu
Després de la multitudinària assemblea de presentació del passat mes de febrer, el projecte social i polític castellterçolenc ha fet un camí en primera fase consistent en reunions per àmbits sectorials: transparència i participació, urbanisme, empresa i ocupació, benestar social i sanitat, i esports, cultura i educació. Algunes conclusions: des de reactivar el pavelló, la piscina, el turisme de muntanya, l'op-

timització del Centre o afavorir actes culturals engrescadors, el tema ja esmentat del POUM, la situació actual de l'escola i l'institut, avaluar el poble —«descuidat i brut», tal com va dir el ponent Xavier Comellas—, millor coordinació amb l'Hospital de Manresa, millorar molt la informació municipal. Al final es ratificaren en la idea de presentar llista a les municipals del 2015.

Traspàs de dos prohoms

La setmana del 7 al 13 de juliol serà recordada per la mort de fins a cinc vilatans, cosa que, a part del mes de febrer, no sol donar-se gaire sovint. Entre ells, esmentarem el prestigiós pintor sord-mut Eduard Costa. De fet, amb noranta-quatre anys, l'any passat encara donava clas-

ses. Ha deixat molts obres amb paisatge interior, bodegons, etc. Malgrat els problemes de comunicació, era molt obert i de caràcter força optimista, si bé «de portes endins» es mostra com un home reservat.

Amb noranta-tres anys, Quim Soler «Carlets» ha deixat un llegat de dedicació en l'impuls del Grup Nou de Teatre, la projecció de cinema al Centre, el futbol i, sobretot, l'ensenyament a moltes generacions de la Dansa i el Ball del Ciri, defensant sempre l'acompanyament amb orquestra, fet que va finalitzar l'any 1980 en oficialitzar-se la versió de Quim Serra per a cobla. El fet va provocar un cisma entre el món dansaire castellterçolenc i el seu allunyament definitiu de la pedagogia musical. Féu el pregó de la Festa Major del 2013, que constituí un sentit homenatge.

Notícies de l'Estany

Maria Estany Esparó

El dissabte 31 de maig i el diumenge 1 de juny es va celebrar la Festa de l'Esport. El dissabte es pogué practicar futbol-sala, bàsquet, bàdminton, i s'acabà la tarda amb una xocolatada popular. El diumenge al matí, campionat de bitlles catalanes i torneig d'escacs, i a la tarda, exhibició de Zumba.

El divendres 13 de juny es va celebrar la festa de fi de curs de l'escola del poble. Es va iniciar a la tarda amb un torneig d'escacs i de bitlles catalanes, en què alumnes, famílies i mestres pogueren participar. Després al local del Cine els nens i nenes de l'escola i de La Mainada van cantar cançons, ballar danses, recitar poemes, explicar com és l'escola nova... La festa s'acabà amb un sopar popular.

El dissabte dia 21 del mateix mes, en el marc dels concerts solidaris «Toca un blues pel Sàhara», es va fer un concert ti-

tulat «Homenatge a Bob Dylan», amb Eric i JM Baule i Steve Roberts.

El diumenge dia 22, l'ajuntament va presentar el projecte «L'Estany, història i natura. El patrimoni natural i cultural com a dinamitzador turístic», ja que, gràcies a l'atorgament de la subvenció Operatiu FEDER - 2012 *Viure al poble*, es podrà culminar la línia estratègica de dinamització cultural, social i turística de l'Estany. També es va presentar el procés de participació ciutadana «Imagina l'Estany», per tal que tothom pugui fer la seva aportació al procés, fomentant així la transparència i la participació.

Els actes de la Flama del Canigó, organitzats com cada any pels Amics de la Flama, es van iniciar el diumenge 22 de juny quan un grup d'estanyencs va pujar a la muntanya del Canigó. A les dotze de la nit, a dalt de la Pica, es va encendre una

foguera amb els branquillons que hi havien aportat les poblacions de Catalunya. Un cop encesa la foguera, alguns representants de ciutats, viles i pobles pogueren encendre els seus quinqués i després la gent baixà al refugi a dormir. L'endemà els estanyencs que s'havien apuntat a la sortida de Coll d'Ares van pujar amb autocar primer a visitar Camprodon, després a fer un dinar de germanor a Sant Pau de Segúries i tot seguit anaren a buscar la flama a Coll d'Ares. A la vesprada va arribar la flama a l'Estany. Després de llegir el pregó i de recordar la figura d'en Salvador Farràs i Purí, home de la Flama i del poble, es va encendre la foguera. Tots els assistents van ser convidats a coca i cava, sota organització de l'Associació Cultural i Recreativa. Els petards i els coets acompanyaren la revetlla, que va continuar al Cine amb un sopar popular i ball organitzats per l'ajuntament.

El dissabte 28 de juny, a l'església, va actuar el Quartet Sandran amb els violoncel·lats Jose Mor, Marc Galobardes, Jordi Claret i Daniel Claret, interpretant obres de Morera, Bach, Cervelló, Rossini, Sandaran i Piazzola.

Les activitats del mes de juliol es van iniciar amb un cicle de contes en anglès

organitzat per la biblioteca de l'Estany i per l'acadèmia d'idiomes Level. El dimarts 1 de juliol es va presentar el conte *Winnie de Witch*; el dijous 3, *The very hungry caterpillar*; el dimarts 8, *The gingerbread man*, i el dijous 10, *The Hatseller and the Monkeys*.

De l'1 al 7 de juliol els alumnes de cicle superior de l'escola de l'Estany, juntament amb els seus companys de la ZER del Moianès Llevant, van participar en el projecte «Jugar y convivir» a Los Cristianos – Arona (Tenerife), amb escoles de Catalunya, Madrid, Cadis, Valladolid i Tenerife. Aquest projecte té com a objectiu fomentar una educació en valors que promogui la cooperació i les habilitats socials a través de diferents situacions motrius (dances, jocs cooperatius, acroesport, etc.).

El divendres 11 de juliol tingué lloc a l'església un concert amb Eudald Buh al piano, interpretant obres de Bach, Haydn, Mompou i Chopin. El dia següent hi actuà un quartet format per Maria Mauri al piano, Humbert Rovira al violí, Josep Bracero a la viola i Marçal Ayats al violoncel. Interpretaren obres de Mahler i Schumann. El diumenge 13 es duqué a terme el concert «Premi Stagnum» per a joves intèrprets premiats a l'Aula del Conservatori de Vic.

Els estanyencs al Canigó (fot. Xavier Vila)

INFO14, un telenotícies del 1714 a Calders

Alumnes de Cicle Superior de l'Escola Anton Busquets i Punset

El divendres 6 de juny els alumnes de cicle superior de l'escola de Calders vam fer la gran estrena del nostre telenotícies INFO14. A les cinc de la tarda van començar a arribar els familiars i el públic i van poder fer-se fotos amb nosaltres en un Photocall que havíem muntat a la sala del Centre Cívic.

Tot va començar quan ens van fer la proposta de participar en les Jornades Pedagògiques del Tricentenari al Museu d'Història de Barcelona. Vam tenir la idea de conèixer què va passar fent un telenotícies de l'any 2014 explicant fets del 1714.

Vam començar pensant el nom del programa, vam dissenyar el logotip, vam fer un micròfon i la nostra companya Anna Pérez va fer la claqueta. Vam haver de documentar-nos per a fer el guió, elaborant les presentacions, les entrevistes i la publicitat. Tot buscant informació, vam descobrir que a Talamanca s'havia viscut l'última victòria de l'exèrcit català de la Guerra de Successió. Vam contactar amb Francesc Serra, autor del llibre que explica aquesta batalla i professor de l'Institut de Moià, que molt amablement es va oferir a concedir-nos una entrevista. Vam enviar un missatge a en Ramon Tarter perquè ens deixés els vestits dels personatges importants; ens els va deixar i, d'una manera generosa, ens va assessorar per a millorar els guions de les entrevistes als nostres personatges.

Amb l'ajuda de la nostra tutora de música, Queralt Comellas, vam inventar una sintonia que vam tocar amb flauta i altres instruments. Més tard vàrem fer una carta per informar les famílies, perquè sabessin que estàvem fent aquest treball.

Ho vam gravar tot durant dos matins, un matí a l'escola i un altre a la Casa Ra-

Entrevista a Can Casanova (fot. Escola A. Busquets i Punset)

fel Casanova de Moià. Després vam fer els crèdits per acabar-ho d'enllaçar tot. En David Roig ens va fer la gravació i el muntatge.

Finalment, vam fer els cartells publicitaris per a anunciar l'estrena, pensant on i quan els distribuïem. Ah! I ho vam presentar personalment a Barcelona, dins les Jornades Pedagògiques del Tricentenari.

A l'INFO14 fem viatges en el temps, on podem parlar amb Rafel Casanova, amb el duc de Pòpuli i amb un miquelet. Entrevistem experts en història de Catalunya, coneixem què va passar a la nostra comarca i a la batalla de Talamanca, i fem anuncis de llocs per visitar de la Catalunya Central. El resultat ha estat un treball de tota la classe, ja que hem treballat en grup, tots junts, i hem après què va passar fa tres-cents anys molt a prop de casa nostra.

Us convidem a veure-ho al Youtube, escrivint «INFO14CALDERS» o al blog de la Zer Moianès Ponent, anant a l'enllaç «Escola de Calders».

UNA MICA D'HISTÒRIA

Batre a potes

Joan Carrera i Vilardell

La batuda a potes a l'era amb els animals era l'acte de batre els cereals, un treball dur per l'època en la qual es realitzava (sempre a l'estiu). Es notava en la gent un estat d'ànim com si fos una festa. En realitat ho era, ja que significava recollir el fruit obtingut amb l'esforç de tot l'any. En aquella època la principal base de subsistència depenia de l'agricultura, especialment de la collita de les gramínies i, de manera primordial, del blat, que un cop molts els grans, amb la farina obtinguda s'elaborava el principal aliment de les famílies: el pa, que era l'ànima del poble i el símbol de la seva supervivència.

Juny i juliol són els mesos en què es duia a terme la tasca de la sega, amb les espigues ben granades i daurades disposades per a la recol·lecció. Els segadors anaven vestits amb roba còmoda i vella: pantalons blaus, de cotó o de pana negra; la majoria, arreglats amb pedaços quadrats sorgits; camisa de màniga llarga, de cotó també, faixa negra ben estreta, un mocador nuat al coll, un gran barret de

palla per a protegir-se del sol i els peus calçats amb avarques o espadenyes de vetes.

Se segava a mà amb el volant i, al mateix acte de segar, es feia la garba. Una garba era composta de quatre o cinc gavelles; cada gavella comprenia quatre o cinc falcats. El volum del falcat depenia de la destresa i de la constitució física del segador per a lligar la garba: fos blat, civada, ordi, forment o mestall, es feia el vencill, el lligam del mateix gènere que se segava.

De la garba se'n feia la garbera i la garbera es transportava en matxos, burros o carros a alguna de les eres, en la qual prèviament havien acordat amb l'amo de la collita fer-hi la batuda. Cada casa de pagès tenia la seva pròpia era i n'existien així mateix un gran nombre als afores del poble. Estaven situades en un terreny elevat, per tal que a la tarda hi toqués el vent de marinada.

L'era és un lloc rodó o quadrat, d'uns vint metres de diàmetre, generalment de lloses o de cairons de terra cuita de forma

quadrada, fets a mà, deixant-hi el teuler els seus dits marcats a sobre la peça per a evitar que els animals patinessin.

Abans que toqués el torn de batre, ja podies portar les garbes a l'era i per a apilotar-les es feia el modoló. Es començava amb garbes dretes i anar voltant de garbes; a mesura que es va voltant, els rengles es van eixamplant i llavors es va posant un rengle a sobre l'altre i es va pujant com un tipus paller. D'aquesta manera, amb quinze o vint garberes es feia un modoló.

En la sega i en la batuda hi participava gairebé tota la família: homes, dones i nois. Eren les àvies les qui es quedaven a casa per ocupar-se dels més petits de la família. Les dones de la casa es passaven moltes hores cuinant i preparant el menjar. Els nois i noies, amb una cistella, l'anaven a portar al camp o a l'era. Encara eren molts els casos en què la família en ple es traslladava al camp de sega o a l'era per ajudar i donar un cop de mà. Allà, al rostoll s'hi quedaven els més petits, al dessota d'un tendal i vigilats pel més gran del germans.

Quan, per rigorós torn, els tocava fer la batuda, a l'alba els homes escampaven les garbes per l'era i començava l'opera-

ció de batre. S'utilitzaven cavalls, matxos, mules o burros que, fent-los trotar per damunt de la palla donant voltes i voltes al voltant de l'era, aconseguien separar el gra de la palla.

Era costum a las cases de pagès que en començar la batuda, pel matí, la dona de la casa obsequiés els homes de l'era amb una copeta d'aiguarent o cassalla i una miqueta de xocolata i figues seques. S'amagaven el càntirs plens d'aigua per beure a sota d'una garbera o modoló per mantenir-los frescos en tenir-los resguardats del sol.

Generalment, a cada casa hi havia un sol animal, per la qual cosa s'ajudaven entre ells els familiars o els veïns i així aconseguien ajuntar tres o més animals. Aquests animals anaven lligats l'un al costat de l'altre; anaven acoblats, lligats de coll a coll, formant el que es coneixia com a «colla». Es feia la primera «passà». La «passà» era cada tanda de trotar els quadrúpedes damunt de l'era, és a dir, tot el temps que els animals volten l'era sense girar les garbes aixafades. A continuació, amb les forques es tombava i anar-les espolsant perquè el gra anés caient. Un cop girada la palla de tot el voltant de l'era, s'iniciava la següent «passà».

Batent a potes a l'era del Saiol, cap a 1930 (fot. J. Renom; col·l. M. Alsina)

Eres del Sastre, de Cal Teixidor i d'en Fermí, cap a 1930 (fot. J. Renom; col·l. M. Alsina)

Els animals giraven trotant alegrement al voltant de l'era, estimulats per les cançons típiques de la batuda que cantava el qui els guiava; segurament encara algun de nosaltres tenim retinguda en la memòria alguna estrofa i algun personatge que la cantava en la nostra infantesa. Com que el fet de conduir aquests animals per damunt de l'era era marejador, els homes se solien rellevar. Si la batuda era de quatre animals, hi havia d'haver almenys cinc homes per a repartir-se la feina; s'anaven fent «passàs» fins a aconseguir la separació total del gra de la palla.

Al final, en algunes eres solien passar-hi el trill o el rodet de pedra, per a després començar ja a destriar, això és, separar la palla del gra amb les forques i pales.

De la palla es feien els pallers. Un cop acabada la batuda, amb les pales s'apilava el gra al mig de l'era, de llarg i de través, i s'aprofitava l'entrada del vent de marinada per a ventar-lo i separar-ne el boll. Es ventava el gra tirant-lo enlaire amb les forques de ventar: el vent s'exportava el boll i el gra queia net a terra. Un cop ventat, treien tota la part de boll del voltant, i com a operació final, es garbellava el gra amb un sedàs per a deixar-lo net del tot. El boll es quedava per a l'amo de l'era i en part s'utilitzava per a tapar els cairons del terra a l'hivern a fi que amb el fred no es glacessin.

El gra s'havia de mesurar al davant de l'amo o de la mestressa. Anava tot a mesura; si era a terç, doncs dues mesures per al masover o per al parcer i una per a l'amo. Si llavors al final quedava només un pilot, l'apilaven tot i, si eres de terç, en feien tres pilotets, normalment en aquest últims l'amo ho deixava de propina per a repartir-lo entre els seus parcers. Si es donava el cas, l'amo de l'era com a arrendament del lloc solia cobrar una mesura de blat per cada cavalleria utilitzada. Llavors tocava ensacar el gra i carregar els

sacs al carro per anar-lo a portar a casa. En acabar el dia de batuda els homes solien refrescar-se amb un preparat conegut com «una graciosa», feta amb uns polsets d'un sobre blau barrejats en aigua amb uns altres d'un sobre blanc.

Amb el pas del temps en algunes eres es va començar a fer servir la màquina de ventar; era manual i funcionava fent rodar una maneta grossa de tipus manubri: garbellava i ventava alhora, anava molt bé i alleugeria la feina d'aquesta feixuga tasca; es podia fer servir a qualsevol hora sense dependre del vent.

A principis del segle XX apareixen les màquines de batre. Les primeres funcionaven amb motors de carbó, més endavant amb motors estàtics de benzina i després van ser mogudes pels motors dels tractors i també per l'energia elèctrica. A la nostra comarca les màquines de batre varen començar a funcionar a principis dels anys cinquanta i a poc a poc van eliminar la funció de les petites eres que, o bé van ser abandonades o bé reaprofitades per al conreu.

En l'actualitat, a la comarca del Moianès quasi totes les eres dels pobles han desaparegut, la majoria soterrades per edificis de nova construcció, i només a les cases de pagès se'n pot trobar alguna a la vora de la casa, que queda com a testimoni de la batuda que durant generacions s'hi dugué a terme.

Eres de Moià

Deixant a part totes les de les cases de pagès, les que estaven vora i dins del poble eren les següents: era del Saiol (dues eres), era del Sastre, era de Massamsó, era de cal Perxer, era de cal Pastoret, era de cal Segueró, era de Cal Teixidor, era de cal Cabanya, era de cal Patiràs, era de cal Tabola, era de cal Josepet Frare, era del Vicenç (o de cal Vicenç de les Vaques), era del Calaix, era de cal Cristó, era d'en Ritu, era d'en Fermí.

NATURA

Una sargantana morta

Miquel Fortuny Navarro. Responsable de Biodiversitat i Conservació de la Societat Catalana de Micologia

Ja fa uns quants dies, a finals d'abril, vaig trobar un exemplar mort d'un lacèrtid (grup al qual pertanyen les sargantanes i llargardaixos) conegut pel nom de sargantana cuallarga o sargantaner gros (*Psammodromus algirus*), una espècie relativament comuna, com em va comentar l'Eduard Filella, vice-president de la Societat Catalana d'Herpetologia (branca de la zoologia que estudia els rèptils i amfibis). Com quasi tots els rèptils, és una espècie protegida per la llei.

El seu cos presentava signes evidents d'haver estat colpejada i xafada per un estri tipus bastó. Una mort traumàtica. Al meu entendre, fruit d'una acció lamentable, que caldria ser reprovada i per descomptat denunciada si se'n conegués l'autor.

Vaig recordar de sobte les paraules d'en Ramon Margalef: «L'home no ha nascut per a fer de guardià d'un zoològic.» Aquest eminent ecòleg, home savi i sobretot bona persona, ens advertia amb aquesta frase de la falta de sensibilitat dels humans envers els altres éssers vius.

Mentre escric aquestes línies em fan arribar una imatge d'una serp blanca (*Elaphescalearis*), que va patir idèntica fatalitat. En aquest cas, al poble dels Gariells (Alt Camp).

De fet, els rèptils apareixen en el carbonífer, fa uns 300 milions d'anys; molt abans que nosaltres. Entre els seus descendents hi havia els famosos dinosaures, que van dominar la terra, i també els rèptils teràpsids, que originaren els mamífers. Els rèptils van patir una extinció massiva fa uns 65 milions d'anys, però els llinatges que sobrevisqueren pul·lulaven per la serra de les Closanes, els plans de l'Espinoi i la cova del Toll des de molt abans que els neandertals i que els homes de Cromanyó.

Aquest conte real dels nostres avantpassats, com diria el biòleg Richard Dawkins, ens ha de recordar l'origen comú dels éssers vius a partir d'un avantpassat comú (compartim un mateix ancestre). Avui que hi ha una pèrdua contrastada de biodiversitat, caldria insistir que en les qüestions ètiques hi hauríem d'incloure els altres éssers vius, perquè també són capaços d'evolucionar i, en molts casos, de sentir i de patir.

Definitivament, els humans hauríem de reconèixer que cal instaurar una ètica ambiental per a admetre els drets inherents de la resta de la biodiversitat i no continuar instal·lats en un antropocentrisme crònic, altrament anomenat racisme d'espècie.

MISCEL·LÀNIA

La parròquia

Agustina Cantó

Barana de l'església (fot. C.I.C. - Moià)

Després de la cruenta guerra civil espanyola (1936-1939), que comportà la profanació del temple parroquial de Moià, el dia 17 de setembre de l'any 1946 va tenir lloc, a càrrec de l'abat de Montserrat, Aureli M. Escarré, la benedicció del nou altar major. En sortint, a la plaça va haver-hi ballets per l'Esbart Dansaire de Tona, acompanyat per la cobla Montseny. Al cap de molts anys de penúria, Moià tornava de mica en mica a la normalitat. Però les esglésies ja no tindrien més l'esplendor d'abans de la guerra (havia sentit a comentar que la nostra era comparable a la de Montserrat).

Actualment, el nostre temple parroquial, gran com una catedral, és fred, li falten el caliu, la intimitat i el recolliment per a encetar una pregària, per a parlar amb Déu, per a sentir-nos piadosos i agerma-

nats amb els altres cristians. És cert que, fa relativament poc, van restaurar el presbiteri, cosa que ha estat una notable millora. Però la resta del recinte parroquial continua sense restaurar, de manera que imatges, altars i capelles semblen adormits entre les ombres i el silenci.

Conec les dificultats en què a hores d'ara es troba l'Església a casa nostra: pocs fidels, poques almoines, poca col·laboració. Malgrat que rector i vicari s'esmercen perquè els fidels s'atansin al temple, la gent se n'allunya cada vegada més. Sobretot s'hi troben a faltar els joves, difícils de veure entre les parets de pedra on van ser batejats, van fer la primera comunió i assisteixen, això sí, a acomiadar persones estimades.

Des de fa uns quants mesos, hi ha engegat un projecte de restauració de la capella del Santíssim, que conté una obra d'art considerada la peça més important sortida de les mans del gran escultor gallec Asorey. Aquesta restauració és convenient, no cal dir-ho, perquè es tracta d'una capella recollida que convida a la pau i a l'oració; però falten mitjans econòmics per a dur-la a terme.

El nostre temple parroquial és molt gran i podria ser molt bonic si els moianesos fóssim més conscients que és un llegat dels nostres avantpassats que tenim el deure de conservar i valorar. En aquest sentit, cal aplaudir la restauració de l'orgue i la col·locació d'una barana a la part externa de l'entrada del temple, cap al cantó del carrer de Rafel Casanova; aquesta barana resulta molt útil per a la gent gran o amb poca visió, que així pot caminar més segura. Confiam que el nostre temple vagi experimentant millores i que de mica en mica recuperi la seva històrica esplendor.

Prensa Comarcal

Campanya contra els incendis

La Diputació de Barcelona vigila els boscos aquest estiu

A mitjan juny va començar l'operatiu del Pla d'Informació i Vigilància (PVI) contra incendis forestals 2014, que la Diputació de Barcelona ha posat en marxa fins a principis de setembre, dins la campanya d'estiu.

En aquest Pla hi participen, a més de la Diputació de Barcelona, un total de 265 ajuntaments, deu consells comarcals, 118 ADF i nou federacions d'ADF.

Redacció
Barcelona

Amb un pressupost global de 2.717.745 €, està previst que aquest Pla mobilitzi un total de 334 persones, entre les quals hi ha 212 informadors, 25 operadors de comunicacions, onze enginyers de zona, 58 guaites i deu auxiliars de zona. Totes elles disposaran d'una flota de 106 vehicles 4X4 per realitzar tasques de vigilància de 472.979 hectàrees forestals de la demarcació de Barcelona.

Està previst que aquest Pla mobilitzi un total de 334 persones

En total, el Pla d'Informació i Vigilància contra incendis forestals de la Diputació de Barcelona d'aquest estiu 2014

El Pla té com a finalitat principal evitar els incendis i limitar-ne els seus efectes. FOTO: DIPUTACIÓ DE BARCELONA.

consta de nou zones de vigilància i un total de 112 rutes, cada una d'elles dotada d'una unitat mòbil (vehicle 4x4), que recorreran les més de 470.000 hectàrees de boscos.

El president de la Diputació de Barcelona, Salvador Esteve, resalta els bons resultats obtinguts en les campanyes dels darrers anys, però recorda que cal seguir treballant en la prevenció mitjançant la gestió forestal. En aquest sentit, assenyala com a accions prioritàries el pla d'explotació dels boscos a partir de la utilització de la biomassa i remarca

El president de la Diputació de Barcelona, Salvador Esteve, resalta els bons resultats obtinguts en les campanyes dels darrers anys. JUDIT CONTRERAS / DIPUTACIÓ DE BARCELONA.

que aquesta acció és especialment important ja que «dinamitza el territori, fa més rendibles els boscos i funciona molt bé com a prevenció d'incendis». També destaca la continuïtat de l'acció

de prevenció d'incendis d'una forma coordinada amb els ajuntaments, Generalitat, ADF i consorcis per vetllar que no es produeixin incendis com la millor manera de lluita contra els focs.

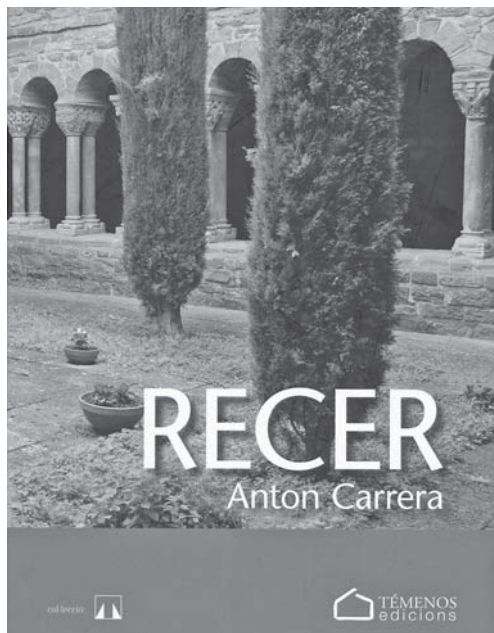
Una acció prioritària és el pla d'explotació dels boscos a partir de la utilització de la biomassa

D'altra banda, el president de la Diputació també posa èmfasi en la recent aprovació del programa europeu Life per a la gestió forestal i prevenció d'incendis a la muntanya de Montserrat, com a exemple d'accions importants que estan en marxa en el territori, entre les quals també hi ha la gestió de la biomassa o la introducció de ramats en la neteja dels boscos.

PUBLICACIONS

Visió poètica del claustre de l'Estany

Josep Ruaix i Vinyet

Coberta del llibre

Anton Carrera i Busquets, nét de l'escriptor Anton Busquets i Punset (Sant Hilari Sacalm, 1897 – Calders, 1934), ens acaba d'oferir, en forma de luxós llibre, titulat *Recer*, una seva visió poètica del claustre de l'Estany. Anton Carrera, nascut a Vic l'any 1943, llicenciat en Filologia Catalana i en Belles Arts, professor jubilat, pintor i poeta (actualment resident a Sant Julià de Vilatorrada), ja fa una trentena d'anys que es va interessar pel claustre de Santa Maria de l'Estany i en va escriure (però sense publicar-la) una visió poètica, que alguns vam tenir la sort de conèixer i valorar. Però, amb el temps, l'ha anada retocant, fins que ara acaba de ser publicada (suposem que gràcies a la insistència de Florenci Crivillé, prohoms ripollès, aficionat a la poesia, a l'art i a la història) per l'editorial barcelonina Témenos,

acompanyada de magnífiques fotografies de Miquel Valls, amb la col·laboració de Xevi Valls.

L'obra, de 190 pàgines, va precedida d'un pròleg orientatiu de l'escriptor manlleuenc Jacint Sala i va seguida d'un epíleg de l'esmentat Miquel Valls, com també d'un altre de l'historiador Antoni Pladevall Font. A més, el volum inclou un disc compacte amb la veu de l'autor i amb música de X. Valls.

En conjunt, es tracta de setanta-dues tankes (la coneguda estrofa d'origen japonès), una per cada un dels capitells, més uns decasíl·labs que precedeixen cada una de les quatre galeries en què es distribueix el claustre (dels segles XII-XIV); i al final encara hi ha una tanka-resum. Les tankes són a vegades descriptives, a vegades meditatives, sempre suggerents.

Les fotografies, de gran qualitat i a tot color, que acompanyen cada poema ajuden molt a seguir el poemari, a més d'afegir pulcritud al conjunt.

I ja que parlem de pulcritud, creiem que l'obra hi hauria guanyat amb una revisió lingüística acurada que hauria pogut evitar alguns defectes gramaticals o estilístics que el lector exigent detecta en alguns passatges de l'obra. Per això suggerim que, si el volum es reedita (cosa que desitgem), s'hi apliqui aquesta ulterior revisió.

Sigui com sigui, hem d'agrair a Anton Carrera, home molt sensible, aquest regal que ens fa, als moianesencs, oferint-nos, com hem anat dient, aquesta visió poètica del claustre de l'Estany, un joell històric-artístic preciós que guardem a la nostra comarca i que, d'ara endavant, gràcies a l'aportació de Carrera, creiem que serà encara més valorat.

Revistes

—**La Crinca**, núm. 76 (juny 2014), revista de l'Escola Pia de Moià.

—**L'Esplai**, núms. 208 (juny 2014) i 209 (juliol-agost 2014), butlletí de l'Associació de Gent Gran de Moià.

—**Cavall Fort**, núm. 1244 (segona quinzena maig 2014), que publica l'article divulgatiu «Per què l'any comença el dia 1 de gener?», de M. Àngels Petit, i les habituals col·laboracions del dibuixant Picanyol, com també la notícia que l'Ot es jubila.

—**Jeux Floraux du Genêt d'Or**, 2014, anuari que publica les composicions premiades en aquests Jocs Florals de Perpinyà,

entre les quals figuren les següents, d'autors moianeses: «Mai no mor el teu record», de Glòria Pons i Puigcorbó, «El valor de la senzillesa», de Mariola Rafart Roca, «Cançó de bressol», de M. Teresa Calvet Valien, «La gallina Enriqueta», d'Aina Casassas Vilardell, «Primavera», d'Emma Casassas Vilardell, i «La música especial», d'Eva Paré Bernadó.

—**Llengua Nacional**, núm. 87 (II trimestre 2014), que publica els articles «Errors de lèxic (i IV)», de Josep Ruaix (pp. 19-22), i «A propòsit de les partícules "sinó", "sinó que", "si no"», de Carles Riera (pp. 31-35).

Diaris

Regió7

28-5-2014

«Un còmic narra els fets del 1714 al Bages a través de l'aventura de dos miquelets. Moià és un dels seus escenaris».

31-5-2014

«Moià aconsegueix tancar un segon exercici en positiu i pagar els proveïdors en trenta dies. L'esforç s'ha concentrat sobretot en la reducció de la despesa, la reducció de serveis i la retallada de personal. L'endeutament s'aprima, però encara és el gran llast. La futura creació de la comarca és un pas que es considera "vital"»

1-6-2014

«Als alumnes els dic: el que esteu vivint ara, d'aquí a vint anys serà als llibres d'història», entrevista a Francesc Serra Sellarés, historiador i professor de l'IES Moianès.

6-6-2014

«L'empresa origen del cas Manga va operar per al consistori de Moià en l'etapa Montràs. En la documentació investigada hi ha anota-

tacions de contactes amb l'ajuntament l'any 2009».

9-6-2014

«Mor el motorista que va xocar a Calders. Bruno Plana Gautier, de 36 anys, es dirigia a la trobada de motos de l'Scooter Club Manresa». «Un escultor aficionat regala a Puigcerdà una rèplica feta pedra a pedra del campanar. L'artista de Moià Josep Fonts dona a la vila una reproducció de la torre de Santa Maria».

15-6-2014

«Un camioner de Sant Salvador de Guardiola mor en un accident a Moià. Ramon Canudas, de 45 anys, conduïa de matinada amb la càrrega que havia de portar a una fruiteria».

26-6-2014

«Entitats ecologistes i 150 veïns recorren contra la reobertura del circuit de motocròs del Canadell, a Calders».

27-6-2014

«El govern de Moià demana un pla de consens a l'oposició per a encarar el final del mandat. AraMoià planteja a les altres dues forces del

consistori la voluntat d'arribar a un acord global sobre els temes de més envergadura». «Moià i Callús podran servir dos àpats diaris durant l'estiu a una trentena d'infants».

29-6-2014

«El Tribunal Superior tomba el pla urbanístic de Castellterçol, que es va aprovar fa quatre anys. El jutge considera que el planejament va preveure una reserva de sòl per a espais lliures molt per sota del que marca la llei en funció del residencial».

2-7-2014

«La Fura alerta del risc de la societat de les pantalles. Contundent crítica dels muts invisibles de les ciutats contemporànies en l'estrena del Grec a càrrec de la companyia moianesa».

3-7-2014

«L'escola de trapezi per a infants de Moià celebra el seu desè aniversari. Els nens i nenes van mostrar els aprenentatges que realitzen a l'Ateneu La Pólvara».

10-7-2014

«Un grup moianès de poetesses surt ben premiat dels Jocs Florals de Perpinyà».

12-7-2014

«Dos anys voltant pel món en furgoneta. Una parella de Moià ha estat viatjant durant 22 mesos per 23 països d'Europa, Àsia i Amèrica del Nord, amb una despesa global d'uns 30.000 euros». «Casanova, heroi de Moià», 5 pàgines sobre Casanova i Moià en la «Revista» setmanal.

15-7-2014

«Moià recuperarà l'antiga casa de colònies municipal. L'ajuntament adequa la masia del Molí Nou perquè torni a ser un allotjament».

LA VANGUARDIA

11-5-2014

«La Fura desdramatitza el mite de Faust. Àlex

Ollé triomfa a Amsterdam amb l'òpera de Gounod en la seva quarta aproximació a la llegenda».

3-6-2014

«Escriure i argumentar», article signat per Josep Gallifa, moianès, degà de la facultat d'Educació de la Universitat Ramon Llull.

1-7-2014

«La Fura divideix el Grec amb els seus "M.U.R.S." El festival va arrencar ahir a la nit al castell de Montjuïc amb opinions contraposades sobre el gran "smart xou"».

EL PUNT AVUI+

21-5-2014

«A "Ot, el bruixot" li arriba la jubilació. Picanyol decideix posar fi a la sèrie mítica de "Cavall Fort"». «Sant Cugat rebrà La Fura dels Baus, amb el seu espectacle "Dreams"».

29-5-2014

«Un llamp a l'església de Collsuspina».

6-6-2014

«Sóc un lingüista de batalla», entrevista al moianès Josep Ruaix, dins el suplement «Cultura».

29-6-2014

«Calders, primera sentència contra FECSA», part d'un reportatge sobre els focs de l'estiu de 1994, dins el suplement «Presència».

13-7-2014

«Congeladors de fa tres segles», article sobre els pous de glaç del Moianès, dins el suplement «Presència».

ara

6-6-2014

«Homenatge a l'abdicació d'Ot, el bruixot», article del periodista Carles Capdevila.

BREUS

Procés Constituent

El dia 30 de maig l'Assemblea del Moianès del moviment per un Procés Constituent va decidir disoldre's a conseqüència de «nombroses irregularitats i mancances democràtiques», segons informen en un comunicat. Qüestionen el moviment, que «ens recorda cada vegada més el funcionament d'un partit polític», i decideixen per unanimitat que el més honest és disoldre l'Assemblea. Els promotors moianesos d'aquest moviment manifesten també la decisió d'impulsar una Assemblea Popular del Moianès. Així, el 14 de juny, com a Grup Impulsor del Moviment Assembleari del Moianès, van organitzar a Castellterçol la presentació dels laioflautes de Terrassa.

Mn. Pladevall, fill predilecte de Sant Quirze

En un acte celebrat el dia 14 de juny al pavelló del Parc de l'Aigua, presidit per l'alcalde, Ramon Banús, i amb l'assistència d'un centenar de persones, l'Ajuntament de Sant Quirze Safaja va lliurar a Mn. Antoni Pladevall i Font una placa en què consta que ha estat nomenat fill predilecte de la població (ja n'era fill adoptiu). El Dr. Pladevall és rector de la parròquia de Sant Quirze i Santa Julita des de fa quinze anys, però la seva relació amb el municipi moianesenc ja va començar en 1964 anant a dir missa cada diumenge a la capella del Mas Badó. El reconeixement es basa en la seva tasca com a persona abocada al poble i com a historiador, ja que Pladevall és autor d'un llibre sobre la història del municipi.

Moianesos premiats

Marc Pedrals va obtenir, el dia 8 de juny, el tercer premi en l'apartat de vídeo del Campionat de Catalunya d'Imatge Submarina, darrere de l'actual campió del món, que va quedar segon. Pedrals formava equip amb Pep Fillat, de Tremp. El

campionat tenia com a tema «la mar vista pels ulls d'un infant».

El nostre col·laborador Carles Illa Casanova va obtenir el segon premi (en la categoria Portals i Parc Natural) del IX Concurs de Fotografia del Parc Natural de la Muntanya de Montserrat; la foto premiada va ser tirada l'11 de juny d'enguany. El mateix Illa ha enriquit des de fa unes setmanes la seva pàgina web amb l'apartat «Altres galeries», on ofereix reportatges fotogràfics dels principals esdeveniments de l'actualitat moianesa. En tancar aquesta edició comptava amb catorze galeries elaborades en els darrers quatre mesos. Podeu consultar-la a <http://elmoianes.net/altresgaleries.html>.

Francesc Serra i la Guerra de Successió

El divendres 30 de maig Francesc Serra, historiador i professor de l'Institut Moianès, va fer una conferència sobre la Guerra de Successió a la Biblioteca de Moià. La seva intervenció, a més de molt documentada, va ser molt entenedora i va maldar per comunicar episodis bèl·lics esdevinguts a la Catalunya Central i, específicament, al Moianès, en lloc d'insistir en el setge de Barcelona. La conferència anà acompanyada de mapes i dibuixos històrics de gran interès, com un mapa mostrant l'emplaçament dels exèrcits en el setge de Cardona, o bé sobre la batalla de Talamanca i dels Prats de Rei. En el cas del Moianès, Francesc Serra va destacar els més de 2.000 soldats que van concentrar-se a la casa de Marfà i una batalla que devia tenir lloc a l'entorn del Molí de la Fàbrega. A la sessió van assistir-hi una cinquantena de persones. Una altra conferència sobre el mateix tema la va impartir Serra a Castellcir el dissabte 12 de juliol.

Concert d'estiu de la Coral de Moià

El diumenge 6 de juliol, a les set de la tarda, la Coral de Moià va oferir a l'Audito-

ri de Sant Josep un concert, acompanyada de la Coral Amadeu Vives de Torrelles de Llobregat. En la primera part, els torrellencs interpretaren un variat repertori de cançons i música de coral, acabant amb *l'Himne de la coral*, compost pel seu director, Xavier Tobella. Les peces van ser acompanyades pel pianista Alessio Coppla. En la segona part els moianesos estrenaren tres peces: *Blue moon*, de R. Rogers, amb arranjament de F. Vila; la versió per a coral de la coneguda cançó *Coses de l'idioma* de La Trinca, arranjada per Andreu Brunat, director de la Coral, i *Mireu el món*, de John Rutter, en versió catalana de Kevin Kenny, membre de la Coral. Per tancar el concert les dues corals van cantar a quatre veus *Signore delle cime*, de Giuseppe de Marzi.

Sant Isidre

El dijous dia 15 de maig l'Agropecuària del Moianès va convocar a la seva festa patronal. A dos quarts de deu del matí, al pati de la cooperativa, hi hagué una botifarrada popular. A dos quarts de dotze, benedicció de tractors davant l'església parroquial. A les dotze, missa en honor de sant Isidre llaurador.

Aplec de la Sardana

A mitjan juliol es van repartir els programes del XV Aplec de la Sardana Vila de Moià, celebrador el diumenge dia 3 d'agost al parc municipal. Els programes també porten la llista d'audicions d'aquest estiu.

Teatre i cinema

El diumenge 29 de juny tingueren lloc a la sala de l'Esplai les representacions de final de curs dels tallers de teatre per a nois i noies, que durant tot l'hivern Gominola Teatre ha dut a terme sota la direcció i la paciència d'Isabel Marcos. Interpretaren dues obres: *Ets tu el més fort del món?*, una rondalla sobre l'esforç dels

més petits i febles, i *Les bruixes*, les trifulgues de tres germanes bruixes que volen viure eternament i enreden dues bandes joves enfrontades per a aconseguir-ho. Una sala de l'Esplai plena i una feina molt bona de qui durant totes les tardes dels divendres al llarg del curs ha procurat fer teatre amb els infants i joves de Moià.

L'Ateneu La Pólvara ha organitzat un cicle de cinema social, amb la projecció de *El capital*, de Costa-Gavras (6 juny), el documental *La Plataforma*, de la PAH (13 juny) i *Un mundo libre*, de Ken Loach (20 juny).

Exposicions

Els dies 31 de maig i 1 de juny es pogué veure a la sala d'exposicions del Casal una col·lecció de Bíblies, amb exemplars antics i moderns i en múltiples llengües. Ho organitzaren els Amics de la Bíblia del Moianès.

Del 9 al 24 de juny hi va haver a la mateixa sala l'exposició «Somriures de papallones», amb pintures de Montserrat Soler i amb caràcter benèfic, a favor de l'ONG Somriures de Bombai.

Noves titulacions

Marta Fàbrega ha acabat la llicenciatura en Ciències Ambientals per la UNED, titulació que afegeix a les llicenciatures en Geologia i en Geografia i Història i als màsters en Geologia, especialitat Estratigrafia i Sedimentologia, i en Gestió del Patrimoni Cultural.

Franch-Clapers i Vallesos

La revista *Vallesos*, la qual felicitem per haver obtingut el premi a la millor revista catalana aquest any 2014, dedica el seu darrer número al 75è aniversari de l'acabament de la guerra civil. La il·lustració de la coberta és la pintura de l'artista castellercolenc Josep Franch-Clapers, en què es reflecteix el camí de l'exili.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Naixements

Jaume Comella Prat, fill de Xavier i de M. Elena, 2 d'abril, a Caldes de Montbui.

Judit Carmona Bòria, filla de Francisco Luis i de Núria, dia 28 d'abril.

Ivan Queipo Abril, fill de Jesús i de Sussanna, dia 11 de maig, a Barcelona.

Marta Sala Jiang, filla de Xiuyung i de Josep Anton, dia 14 de maig.

Eloi Fainé Sabata, fill de Joan i de Marga, dia 14 de maig, a l'Estany.

Martí Gutiérrez Barreiros, fill d'Anna i d'Albert, dia 16 de maig.

Isona Reynés Quesada, filla de Marc i de Sílvia, dia 19 de maig.

Louise Demera Mena, filla de Juan Carlos i de Kelly Roberta, dia 4 de juny.

Núria Alcañiz Ruiz, filla de Julià i de Sílvia, dia 7 de juny.

Alejandro Saúl Sueiro Silva, fill de Saúl José i de Marielys, dia 8 de juny.

Aboubakar Drame, fill de Saliouf i de Bounco, dia 18 de juny.

Toni Asencio Peña, fill de Noelia i d'Antonio, dia 19 de juny.

Defuncions

M. Carme Puig Matarrodona, de setanta-nou anys, vídua de Josep Cuberta Duran, dia 24 de maig.

Conxita Escur Baqueró, de noranta anys, vídua de Lluís Tantiñà, dia 2 de juny.

Montserrat Conesa Palà, de norantaset anys, vídua d'Enric Pedrals, dia 5 de juny.

Elisa Perich Gelats, de noranta anys, dia 5 de juny.

Rafael Terencio Puente, de seixantais anys, dia 10 de juny.

Joan Abancó Capdevila, de norantaset anys, vidu de Lluïsa Costa, dia 13 de juny.

Ramon Curtichs Solé, de vuitanta-nou anys, dia 21 de juny.

Albert Cuadern Muñoz, dia 29 de juny, a Barcelona (vinculat a Moià).

Narcís Vives Sansalvador, de noranta-quatre anys, dia 7 de juliol, a Vic.

Q	T	R	I	U	A	Z	O	N	V	H	H	Y	M	M
G	T	V	Y	O	H	A	F	C	G	F	X	Z	S	L
U	T	W	A	S	R	O	T	R	D	W	C	L	J	F
A	H	L	I	A	R	M	P	L	Q	D	S	U	M	G
N	H	D	C	R	A	O	L	J	F	F	L	D	D	G
T	V	O	L	R	B	R	X	M	A	A	L	L	O	T
E	N	T	A	E	U	Y	I	J	A	B	M	C	G	L
R	G	C	F	S	K	V	I	G	D	R	D	Q	H	F
A	J	F	X	R	T	A	R	P	J	E	Y	C	M	B
E	M	O	N	T	V	I	J	H	T	G	P	F	E	F
R	I	A	Y	W	B	I	O	Q	Y	A	U	D	F	Y
G	V	K	X	V	L	R	O	L	G	T	K	X	E	F
F	J	W	R	F	J	P	E	X	S	Q	K	E	U	R
F	X	O	O	H	C	B	V	L	A	A	G	X	D	W
V	I	N	Y	O	T	A	V	H	Y	Q	G	Q	Z	F

SOPA DE LLETRES

Elvira Permanyer

Fonts dels voltants de Moià

Busqueu el nom de deu fonts del voltant de Moià. Només s'hi inclou la part principal del nom.

Podeu trobar els noms a la pàgina 66.

NECROLÒGIQUES

Joan Abancó in memoriam

Carles Riera

El dia 13 de juny ens deixava el pintor Joan Abancó i Capdevila (1917-2014), després d'una llarga vida dedicada primordialment al món de l'art. Havia nascut a Moià el 8 de febrer de l'any 17. De ben jove comença a remenar pinzells i, a l'edat de vint anys, s'endinsa en el conreu de la pintura artística.

En un primer moment, ell mateix reconeixia que l'havien influït els pintors Josep Ventosa (1897-1982), paisatgista vinculat a Moià, i Francisco Sainz de la Maza (1900-1984), burgalès establert a Barcelona.

Algun crític d'art manresà situa Abancó entre els deixebles d'Evarist Basiana (1893-1967), professor de l'Escola d'Arts i Oficis de la capital del Bages, el qual influï en molts pintors.

Allà en els anys quaranta, Abancó exposa els seus primers quadres a Moià (en mostres col·lectives en una sala de la Caixa de Pensions que donava al Carreró, amb el P. Adjutori Grau, amb Josep Ventosa, amb Josep M. Molist...). En els anys 1954, 1955, 1957 ho fa ja individualment a Barcelona, a la Casa del Libro, situada

a la ronda de Sant Pere, número 3, a tocar la plaça de Catalunya. Arribava a la ciutat comtal amb temes campestres del Moianès i encontorns. Era un «debutante exposicionista», segons Radio España de Barcelona que transmetia l'habitual «Crónica de arte».

Pel novembre de 1966, l'Abancó penja quadres a la Sala Jaimes, en la seva quarta exposició individual a Barcelona. Mentrestant participa en concursos de pintura i comença a rebre el reconeixement per part dels jurats.

Esmitem solament alguns primers premis: Tercer Concurs de Pintura Ràpida de la Festa de la Misteriosa Llum, de Manresa (1963), Certamen del Cercle Artístic de Manresa (patrocinat per la Caixa d'Estalvis de Manresa en la commemoració del centenari de la seva fundació, novembre de 1965), Saló d'Art de Martorell (1968), Tercer Concurs de Pintura Ràpida de Sallent (1968), Biennal de Salelles (1971), Saló d'Art, de Centelles (1979). I molts més.

Un periodista i crític d'art manresà deia, de Joan Abancó —que s'havia traslladat a viure a la capital del Bages—, l'any 1974: «Uno de los mejores pintores manresanos ha expuesto en Gale-

ría Xipell grandes cuadros a la espátula, bien contruidos y unidos.» Assenyalava igualment, a propòsit de les seves teles, la «multitud de tonos dentro de un mismo parentesco pigmentario».

El crític d'art manresà Joan Vilaró (1918-1976) veia així aquesta pintura: «Una inquietant contemplació sense fi de l'escena dels pobles perduts entre muntanyes oblidades, i com a complet i retut homenatge a la seva solitud i a la seva història, aparentment morta.»

De l'11 al 23 d'octubre de 1979, Abancó tingué exposats quadres a la Sala d'Art «Renom», de Moià. Va mostrar els seus quadres en múltiples exposicions en variats indrets de la geografia catalana (ciutats i pobles).

I arriben, finalment, les exposicions commemoratives o d'homenatge. Així, del 20 de novembre al 8 de desembre de 1987, resta oberta al públic a la Sala «La Plana de l'Om», de Manresa, l'exposició antològica «Abancó. 50 anys de pintura», un repàs de la seva obra artística. Semblantment, a Moià, li organitzarem una exposició d'homenatge, del 8 al 30 de novembre del 2003, al Museu Rafel Casanova, a propòsit de la qual publicarem el llibre *Apunts sobre pintura moianesa*. I encara a Centelles, d'on eren originaris els Abancó moianesos (concretament de Tagamanent, de la casa d'Avencó, al·lerada a la riera del mateix nom, abans de junyir-se al riu Congost, tocant a Aiguafreda, en una de les fal·des del Montseny), del 21 d'agost al 8 de setembre del 2004 hi va haver una mostra de pintura abanconiana.

A Moià, molt sovint, per la festa major, Joan Abancó presentava els seus quadres a la sala d'exposicions del Casal (encara l'any 2007, de conjunt amb la pintora Marina Berdalet), com també a Manresa (per exemple, l'any 1992) i en molts altres indrets.

Estant, els darrers temps, a l'Hospi-

tal-Residència, en Joan encara pintava i dibuixava, a l'habitació. Gràcies a la bona disposició per part seva i al bon fer d'Agustí Grau (a.c.s), president de l'Hospital-Residència, hi ha una sala d'aquest centre plena de quadres del pintor.

Casat l'any 1946 amb Lluïsa Costa, natural de Taradell, van tenir tres fills: Josefina, Toni i Elena.

Afegim-hi que Joan Abancó va publicar LA TOSCA uns quants articles, entre ells:

«Una herència que perilla» (núm. 359 1980), en què apostava perquè el llegat d'art que l'escultor Camil Fàbregas prometia a Moià es materialitzés;

«Moià, avui» (núm. 405, 1984), en què tractava amb un esperit crític sobre aspectes de gestió municipal;

«Constància... i cap al futur», article d'encoratjament referit a LA TOSCA, amb motiu del quarantè aniversari del periòdic (núm. 431, 1987);

«D'allà enllà» (núms. 434-445, 1987-1988), interessant sèrie de nou articles de caràcter memorialístic sobre la vida moianesa;

«Parlem del campanar» (núm. 446, 1988), on avisava sobre la urgència d'acabar-ne la restauració;

«El Barrachina pintor» (núm. 449, 1988), amb motiu de l'exposició d'homenatge a l'escolapi-artista;

«La generació cremada» (núm. 488, 1992), article evocador de la generació que va patir la guerra civil;

«En Pere Viñas» (núms. 543-544, 1996), en què parla de la vàlua artística de l'obra «El Crist de Moià», d'Asorey, i del promotor i mecenes de l'obra.

En fi: Joan Abancó i Capdevila ha traspassat d'aquest món cap a l'altre (a.c.s). Ens resta el record bonhomíus d'aquest home i el seu molt bon saber fer amb els pinzells i l'espátula.

Joan Abancó en el seu estudi

Narcís Vives
Valentí Sallas

Narcís Vives cap a 1945 (fot. J. Renom)

En Narcís Vives i Sansalvador va morir el passat dia 7 de juliol, a l'edat de noranta-quatre anys, a l'hospital de la Santa Creu de Vic. Va ser enterrat al cementiri municipal de Pruit.

Havia nascut a Moià en 1920, fill d'Agustí i d'Agneta; era el petit de set germans i fou un destacat jugador de futbol als inicis del C.F. Moià. Més endavant es traslladà a viure a Barcelona. Es casà amb Roser Ylla, amb qui tingueren quatre fills —en Narcís, la Roser, la Núria i en Marc— i sis néts.

Es va dedicar professionalment a la pastisseria industrial. Compromès amb la catalanitat a través de la vinculació amb Òmnium Cultural i amb la societat, a través sobretot d'Intermón i Mundo Negro. També era un expert micòleg, gran amant de la natura, bon excursionista i coneixedor dels boscos de la Fàbrega i del Moianès en general.

Visqué els darrers anys de la seva vida entre Barcelona i Rupit, i sempre va estar vinculat a Moià. També a través de LA TOSCA, de la qual era un lector assidu.

Hasta siempre, iaia!
Familia Grande-López

Ana López Arjonilla

No hay palabras para expresar lo que sentimos; lo que significas en nuestras vidas. Todo lo que has hecho por nosotros, tus abrazos, tus consejos y, cómo no, tus regaños. Nos has enseñado muchas cosas en esta vida. Pero no nos has enseñado a vivir sin ti. Ahora tenemos que aprender a hacerlo.

Eres un gran ejemplo para todos: siempre has sido un pilar en nuestras vidas. Hemos perdido a una bellísima persona, pero el cielo ha ganado un hermoso ángel.

Te queremos, iaia, ahora y siempre. Descansa en paz.

L'Anita, com molts la coneixíeu, va arribar a Moià a principis dels anys seixanta per estar tres o quatre mesos amb la seva neboda.

Però Moià li va agradar i ja no en va marxar. I així va començar a treballar a cal Coromines, es va casar amb l'Antonio i va tenir dues filles, que es van casar i li van donar cinc néts. Cinc néts que eren la llum de la seva vida.

Treballadora infatigable, sempre disposada a donar un cop de mà a qui ho necessités, somrient, molt amable, molt solidària i amb un cor molt generós, va saber guanyar-se l'estimació de tothom. I així

ho hem pogut comprovar davant la gran quantitat de mostres de condol i de suport que hem rebut en aquests dies posteriors a la seva pèrdua.

Moltes gràcies a tothom.

Salvador Farràs (el Farràs Xic)
Familia Farràs

Home de pocs petons i poques paraules, col·laborador, treballador, agraït, entregat, humil, tossut, bromista, empipador, murri, lleial, discret, senzill, catalanista, gran lector...

Si algú perdia unes claus, un paquet de tabac, l'encenedor, el got..., darrere hi havia el «Farràs Xic» fent la broma! Les teves cares i el teu dissimular ens desparterien somriures, i així has estat fins a l'últim moment. Amb el Joan, tens un bon successor!

Pastorets, l'Associació Cultural i Recreativa, caçadors, escacs, la Flama del Canigó, el Pallars... empremtes i petjades pertot arreu!

Has traçat el teu propi full de ruta, sentim respecte i admiració per cada pas recorregut.

Hi ha un fragment d'un poema de Miquel Martí i Pol que diu:

... juga a perdre la por i escriu a qualsevol paret de casa teva tots els noms que han omplert de llum la teva vida, per dir-los un a un i no sentir-te mai ni abandonat ni sol...

I això has fet aquests últims dies, oi? Has omplert la paret de noms de casa teva, i amb ella has regalat des de la generositat i el desparreniment més absolut un bell aprenentatge per a tots nosaltres. Gràcies, mil gràcies de cor.

Ens dius arreveure un a un, compartint fins a l'últim dia la millor versió de tu mateix amb un somriure, una carícia, un petó o una broma. Serena, pausada i respectada ha esta la teva marxa. Quanta pau ens deixes... Gràcies per la teva bondat i pel teu exemple. De ben segur que el teu nom resta a les parets i als cors dels qui avui t'acompanyem.

Com diu el Nin, ens veiem a les estrelles!

**CLÍNICA DENTAL
PUJOL**

Ctra. de Manresa, 35 - Baixos
08180 Moià
www.clinicadentalmoia.com
Tel. 93 830 06 98
Mòbil 629 058 269

ODONTOLOGIA GENERAL
URGÈNCIES
ORTODÒNCIA
IMPLANTS

DADES METEOROLÒGIQUES

Estació pluviomètrica de l'Escola Pia

LATITUD 41° 48' 53" N LONGITUD 2° 5' 44" ALTITUD 741 m

MAIG 2014

DÈCADA	TEMPERATURES			ESTAT DEL CEL			VENT	PLUJA	
		Min.	Mit.	Serens	Coberts		Dominant	Parcial	
De l'1 al 10	26,4	5,7	15,0	7	-	3	SW	0	
De l'11 al 20	21,3	6,0	13,8	4	1	5	SE	4,8	
Del 21 al 31	19,8	7,2	13,2	1	2	8	W	46,3	51,1

JUNY 2014

DÈCADA	TEMPERATURES			ESTAT DEL CEL			VENT	PLUJA	
	Màx.	Min.	Mit.	Serens	Coberts	Núvols	Dominant	Parcial	TOTAL
De l'1 al 10	29,4	10,1	9,4	7	-	3	S	1,6	
De l'11 al 20	29,1	9,5	19,3	3	3	4	S	56	
Del 21 al 30	27,6	11,9	19,2	4	2	4	SW	32,2	89,8

Les dades meteorològiques de Moià actualitzades cada 15 minuts (i les dades històriques des de l'any 2006) es poden consultar a la pàgina web de Carles Illa i Casanova, MeteoMoia.cat. També es pot seguir al Twitter: [@MeteoMoia](https://twitter.com/MeteoMoia), i al Facebook: [Meteo.Moia](https://www.facebook.com/Meteo.Moia).

NOTA DE LA REDACCIÓ

Totes les persones i entitats que vulguin fer-nos arribar articles, cròniques, informacions, etc. per al pròxim número de LA TOSCA, ens ho poden fer arribar fins al dia **28 d'agost**, a través del correu electrònic latosca@latosca.cat o bé deixant-nos-ho a la nostra bústia, a Can Carner.

Sopa de lletres: font de cal GIRA, font de la FÀBREGA, font de la FALCIA, font de la GUANTERA, font de MONTVÍ, font del PRAT, font del RIU, font de la SERRA, font del TOLL, font de la VINYOTA.

GENT
OPINIÓ
CULTURA
MOIANÈS
POLÍTICA
CRÒNICA

Subscriu-vos a

La Tosca